

Catalunya Cristiana

40
anys

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXIX | NÚM. 2085
2,90 € | 8 SETEMBRE 2019

Fernanda / Cathopic

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Aparicions marianes, prudència i discerniment

Aquests fenòmens corresponen a revelacions
privades i no són dogma de fe

Tradicions cristianes
dels nostres avis

Catalunya Cristiana

40
anys

Subscriviu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Parkijsun

Medjugorje: aparicions i conversions

El Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana* el dediquem a les aparicions marianes, un tema delicat que cal mirar amb respecte perquè avui continua atraient centenars de milers de pelegrins d'arreu del món i donant fruits de conversió. El papa Francesc —gran devot de Maria— parlant en concret de Medjugorje (Bòsnia i Herzegovina) va recordar que «totes les aparicions o presumpes aparicions, pertanyen a l'esfera privada, no són part del magisteri públic ordinari de l'Església». Tot fent-se ressò de l'informe que ja Benet XVI va encarregar al cardenal Ruini i que Francesc va fer seu, afirmava: «Les primeres aparicions [1981], quan els vidents eren joves, cal continuar investigant-les. Sobre les aparicions actuals, l'informe expressa dubtes.» I afegia amb cert humor: «Jo m'estimo més Maria com a mare, que no com a cap de l'oficina de correus que cada dia envia un missatge a una hora concreta: aquesta no és la Mare de Jesús.» I en tercer lloc, i aquest és el centre del missatge de l'informe Ruini: «El fet espiritual, pastoral. Les persones hi acuden i es converteixen, es troben amb Déu i això els canvia la vida.» Per això el passat mes de maig el Papa va aprovar que tornessin els pelegrinatges al santuari bosnià, però evitant la confusió doctrinal.

Mossèn Alfred Sabaté, mariòleg, recorda que l'Església abans de pronunciar-se sobre el caràcter sobrenatural

d'una aparició, segueix tot un protocol: ha de respondre a criteris teològics fonamentals, així com la conformitat a la doctrina i costums ensenyats per l'Església i el seu magisteri autèntic; cal tenir en compte la credibilitat del vident o vidents (salut física, equilibri mental, l'obediència al servei eclesial dels pastors, la sobrietat, la transparència, la linealitat en l'exposició dels fets o missatges, la profunditat, la coherència de doctrina i vida...); el compliment de les profecies i signes; els fruits espirituals, el discerniment eclesial i el *sensus fidelium*.

En qualsevol cas, les aparicions sempre són fets extraordinaris. Per què, doncs, tantes persones busquen l'extraordinari i sembla que s'oblidin de l'ordinari? Què ho fa que hi hagi fidels que, potser insatisfets amb la vida de la seva parròquia o comunitat, facin quilòmetres buscant una resposta a les seves inquietuds més profundes? Són preguntes que ens hauríem de plantejar i saber respondre.

Amb motiu de la Diada de l'Onze de Setembre, fem vots perquè s'obrin pas els valors de la concòrdia, la solidaritat, el diàleg i la negociació política, i que s'allunyin les desqualificacions i els enfrontaments, tenint com a horitzó una pau cristiana i perpètua.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

23
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

L'art de Rupnik a Sant Julià de Lòria

PÀGINA 16

14
Nou viatge del Papa

La figura del sacerdot en el cinema

PÀGINA 36

Entrevista a M. Francisca Sánchez

PÀGINA 20

47
Carles
Llinàs

La setmana en tuits

CARLES ARMENGOL
@CARLESARMENGOL

President de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat
La Lliga de Montserrat convoca la missa de l'Onze de setembre en record de tots els defensors de Catalunya

ELENA FERRO
@ELENAFERROGAY

Professora
A mi el que m'agrada és aprendre. Si em paguessin per fer-ho, no faria res més. La professió que més s'hi assembla és ser profe. Et voilà!

ÀITOR PÉREZ CODORNIU
@APEREZCODORNIU

Professor
Estic al gran concert de la Cinta. Un concert només dedicat a cançons creades en honor a la Mare de Déu de la Cinta. No valorem prou el patrimoni material i immaterial religiós de tants segles de civilització. És riquíssim! #nostracintasobretot

ÒSCAR BARDAJÍ
@OSCARBARDAJI

Director de Comunicació de l'abadia de Montserrat
Ha mort el G. Àngel M. Gárate. Fa tres anys va venir a Montserrat, provinent de Valvanera, i el darrer 30 de març va establir la seva estabilitat aquí —ha residit a la infermeria del monestir. La missa exequial la presideix el P. Abat Josep M. Soler.

Zoom

CARME MUNTÉ

«La nostra Casa Comuna està en flames.» Així han titulat els bisbes de Bolívia el seu missatge davant dels incendis de l'Amazònia i les conseqüències d'aquest desastre ecològic. El van fer públic el 26 d'agost mentre estaven reunits per preparar el Sínode sobre l'Amazònia, que es farà al Vaticà l'octubre vinent. També el papa Francesc ha manifestat la seva preocupació pels incendis: «Aquest pulmó del bosc és vital per al nostre planeta.» L'1 de setembre l'Església va celebrar la Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Actualitat i música

Ja està en marxa, des del dilluns 2 de setembre, una nova temporada de programació. De 8 a 10 del matí i de dilluns a divendres, amb presentació de Joan Trias i Mercè Raga, l'espai *A primera hora* ofereix notícies, reflexió, anàlisi i entrevistes sobre l'actualitat, ampliat a dues hores. S'hi incorporen, entre altres seccions noves, un col·loqui d'universitaris i un altre de tuiters, així com uns minuts dedicats a fundacions i entitats d'acció social. Continuen el *Think Tank*, tertúlia amb gent gran, i l'espai quinzenal de consum, entre altres propostes, alhora que entra en aquesta franja matinal *Món sense fronteres*, una conversa amb Àngel Miret sobre temes socials. Serà els dimarts a les 9.30 h a partir del 17 de setembre.

La programació diària inclou també la *Fórmula Estel*, música seleccionada i presentada pels nostres locutors entre les 11 i les 16 h. Hi predominen, de dilluns a divendres, grans èxits de la història de la música. La gran novetat és que, entre moltes de les cançons, els presentadors repassen missatges de Twitter sobre l'actualitat.

L'efemèride de la setmana

15 de setembre del 1858: neix el missioner i ermità al Sàhara Charles de Foucauld.

MIRADA AL MÓN

«Acollir»: admetre, protegir, emparar

M'heu demanat una reflexió (dos mil caràcters amb espais inclosos) «sobre el deure de les comunitats cristianes d'acollir els refugiats», així com «el deure humanitari del salvament marítim». I penso que aquests dos mil caràcters, tot i que escassos, em sobraran.

Primer, perquè els drets dels empobrits no tindran cap valor si no considerem un deure respectar-los. A la nostra societat hem dissociat escrupolosament cultura i deures. I hem sacrificat la humanitat —la

Recorda que, quan combregues amb Crist en l'Eucaristia, estàs combregant amb tots els empobrits de la terra

FRANCESC RIU, *salesià*
Missioner de la Misericòrdia

La paraula «amor», en alguna de les seves variants, és molt utilitzada, però no tothom li atribueix el mateix significat. A més, sobretot per als seguidors de Jesús, no hi ha res més important que l'amor. Però, de quin amor estem parlant?

No ens haurà sorprès pas que la paraula «amor» també fos una de les més utilitzades en la recent *Carta del papa Francesc als Joves: Christus vivit* («Crist viu»). Doncs bé, un dels capítols en el qual Francesc fixa la seva atenció en el significat de la paraula «amor» és el capítol quart, summament interessant.

En el primer apartat, Francesc planteja clarament la qüestió de l'amor adreçant-se al lector o lectora de la seva Carta: «Deixant de banda qualsevol altra consideració,

nostra i la dels empobrits— a interessos d'identitat?, de supremacia?, econòmics?, electorals?

Hem arribat a l'absurd de legalitzar que aquells que amb risc evident de mort s'aventuren al mar per fugir de l'esclavitud i la tortura, no siguin ajudats en la seva fugida. Segon, perquè parlar de «comunitats cristianes» no crec que per ara signifiqui res real. O el que és el mateix: no crec que siguin gaires els que, reconeixent-se cristians, se sentin per això integrats en una comunitat de fe.

Veure un braç aixecat, amb el rosari al puny, i als llavis paraules de rebuig envers homes, dones i infants que necessiten ser acollits per poder viure, és una icona eloqüent d'un cristianisme *mamat* i que sospito predicat encara en la major part dels púlpits de la cristiandat. He dit

MONS. SANTIAGO AGRELO
Franciscà

cristiandat? Això és. Com si encara aquesta desviació de l'evangeli fos possible.

Així que, aprofitant els caràcters que em queden, intentaré recordar-li algunes coses al mal cristià que subscriu, i que no voldria trobar-se amb sorpreses desagradables quan les coses no tinguin remei: acull Crist —admetent-lo a casa, protegint-lo, emparant-lo— quan sentis el seu crit d'auxili. Arriba sempre com un pobre qualsevol. I si la legalitat vol imposar-te que l'abandonis, neteja't amb la legalitat per salvaguardar la humanitat. I recorda que, quan combregues amb Crist en l'Eucaristia, estàs combregant amb tots els empobrits de la terra: tant, que ells seran ja per sempre tu mateix.

PENSANT-HO MILLOR

De quin amor parlem?

ara t'exposaré allò que és veritablement essencial, allò que mai no has d'oblidar. Es tracta d'un missatge amb tres grans veritats que tots necessitem recordar constantment: Déu t'estima, Crist et salva, Crist és viu!» (111).

En aquest cas, Francesc es refereix, clarament, a l'amor de Déu, que hauria de ser el que determinés la nostra manera d'entendre l'amor.

A continuació afirma: «La primera veritat que vull manifestar, a cadascun de vosaltres, és aquesta: "Déu t'estima". No importa si aquesta veritat ja l'havies sentida alguna vegada,

La paraula «amor» és una de les més utilitzades en la «Carta del papa Francesc als Joves»

o potser mai fins ara. Déu t'estima. Mai no ho posis en dubte, passi el que passi al llarg de la teva vida. En tot moment, i en qualsevol circumstància, tu ets objecte de l'amor de Déu, un amor que no té límits» (112).

I més endavant precisa: «L'amor de Déu no és un amor que t'oprimeixi o t'atabali, un amor que t'aparti dels altres, un amor que t'imposi silenci, un amor que t'humiliï o et sotmeti. L'amor del Senyor és un amor de cada dia, un amor discret i respectuós, un amor que és lliure i allibera, un amor que ens guareix i ens ajuda a aixecar-nos. L'amor del Senyor és més una mà estesa que no pas una mà rígida, és més reconciliació que no pas prohibició, és més perdó que no pas condemna, és més futur que passat» (116).

Serà bo que ens aturem a reflexionar: com és el nostre amor?

UN NOU LLINDAR

Emergència humanitària

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

Ho hem viscut aquestes darreres setmanes degut a la crisi humanitària al Mediterrani. Una situació que es fa insuportable. Però, al mateix temps, les desavinences i manca d'acord entre els qui han de donar l'ordre d'acolliment, segurament moguts per molts interessos que impedeixen l'accés a mils d'immigrants que fugen a la desesperada. En un dels moments més crítics, a Mallorca havíem arribat a un acord entre el bisbat i el Govern de les Illes Balears, posant nosaltres a disposició les dependències del Seminari nou per a un possible refugi en cas de ser traslladats a la nostra illa.

Nosaltres no vam dubtar ni un sol moment a oferir acolliment, com tanta altra gent que fa temps que l'ofereix. Estem davant d'una situació d'emergència humanitària que sempre ens posa enfront d'aquell dilema en què es va trobar el bon samarità davant el ferit a la vorera del camí. Ben segur que es va demanar «què li passarà a ell si jo no l'ajudo?», una pregunta ben distinta de l'expert en la llei o el levita: «què em passarà a mi si l'ajudo?». És una alternativa massa evident perquè ens demanem si en aquest moment i davant d'aquest problema potser estem dividits per optar cap a una o altra reacció. Certament, potser estem més preocupats

Som una societat que ha oblidat l'experiència del plor, del «patir amb»

per què ens pot passar a nosaltres i la por, la sospita, la desconfiança ens fa tancar els ports i les fronteres.

Independentment de l'esforç que s'ha de fer per trobar solució a l'acolliment de tants migrants i que és de màxima urgència, hem de pensar sempre a no caure en la indiferència que —com sempre diu el papa Francesc— podria estendre's fins a globalitzar-se. Les seves paraules a Lampedusa aquell juliol del 2013 han marcat una línia d'actuació que ens obliga, senzillament perquè ens planteja la greu pregunta del començament de la Bíblia que sempre intranquil·litza qualsevol consciència i que ha d'estar a l'inici de tot plantejament i acció humanitària: «On és el teu germà?» (Gn 4,9).

En aquella ocasió, el papa Francesc ja va llençar aquest missatge: «Qui de nosaltres ha plorat per aquest fet i per fets com aquest?» Qui ha plorat per la mort d'aquests germans i germanes? Qui ha plorat per aquestes persones que eren a la barca? Som una societat que ha oblidat l'experiència del plor, del «patir amb»: la globalització de la indiferència ens ha manllevat la capacitat de plorar!». Tot això ens demana gestos humanitaris de conversió i al mateix temps l'exercici de la caritat política.

Una aproximació a les aparicions marianes

L'Església ensenya que aquests fenòmens no pretenen completar la revelació de Crist

Imatge de la Mare de Déu de Fàtima, que es venera al seu santuari de Portugal.

**Lourdes i Fàtima
són dos dels
santuaris marians
amb més afluència
de pelegrins**

Des dels primers segles el cristianisme ha venerat els sants i, d'una manera especial, la Mare de Déu. L'Església considera que aquest culte de veneració a Maria fa un gran bé a la vida del cristià, perquè l'ajuda en el seguiment de Jesucrist. Alhora la mateixa Església sempre ha tingut cura de no confondre la veneració amb el culte d'adoració, que es reserva exclusivament per a Déu, Pare, Fill i Esperit Sant. De les tres grans branques actuals del cristianisme la veneració a la Mare de Déu és molt viva tant al catolicisme com a totes les Esglésies orientals, mentre que dins del món protestant varia molt d'una confessió a l'altra: dins l'anglicanisme sovint la consideració que rep és semblant a la del catolicisme, i en canvi sol tenir un paper molt poc rellevant entre les Esglésies reformades i evangèliques.

Malgrat que la veneració a Maria ja era present a les primeres comunitats cristianes, les aparicions de la Mare de Déu són un fenomen més tardà, que es comença a desenvolupar entrada l'edat mitjana, i que es torna més freqüent i popular a l'època moder-

na i contemporània. Les aparicions marianes són gairebé exclusives del catolicisme: a les Esglésies orientals, tot i la profunda i arrelada devoció que professen a la mare de Jesús, pràcticament no hi ha aparicions, i en el món protestant són inexistents.

A l'època medieval quan la Mare de Déu s'apareix no ho fa mai a més d'una persona alhora i els vidents solen ser cristians d'una espiritualitat profunda i d'una gran vida ascètica, normalment monjos o religiosos, com és el cas de sant Bernat de Claravall (1090 – 1153). Aquestes aparicions tenen un caràcter més aviat contemplatiu, de manera que no solen anar acompanyades de missatges especials, ni deriven en la construcció de santuaris ni peregrinacions de fidels. El fenomen queda circumscrit dins de la vida de pregària, com un element més, encara que certament important, en l'evolució espiritual del fidel beneficiat amb la visió. Les aparicions es fan més nombroses a partir del segle XV i prenen un caràcter diferent: la Mare de Déu ja se

sol aparèixer a més d'una persona alhora, habitualment fidels senzills, sovint nens; Maria sol adreçar unes paraules als vidents en les quals els exhorta a pregar, a adorar el seu Fill i a construir una església en aquell lloc perquè hi vagin pelegrins.

Una de les primeres aparicions d'aquestes característiques va tenir lloc a Catalunya l'any 1458, concretament al Miracle, on anys més tard es va construir l'actual santuari. La primera aparició de la Mare de Déu que va tenir una repercussió més universal va ser la de Guadalupe, a Mèxic, l'any 1531. Després en següien més, sobretot als segles XIX i XX, com ara les famoses aparicions de Lourdes (1858) o Fàtima (1917), actualment dos dels santuaris marians de tot el món amb més afluència de pelegrins. A part d'aquestes dues, però, hi ha altres aparicions de devoció més local que han estat reconegudes per l'Església: La Salette, França (1846); Champion, Estats Units (1859); Pontmain, França (1871); Gietrzwald, Polònia (1877); Knock, Irlanda (1879); Beauraing, Bèlgica (1932-1933); Akita, Japó (1973); Kibeho, Ruanda (1981-1989); San Nicolás de los Arroyos, Argentina (1983-1991). A més hi ha altres presumptes aparicions marianes que estan en estudi per part del Vaticà per esbrinar si es poden considerar autèntiques o no, com és el cas de Medjugorje, a Bòsnia i Hercegovina. També s'ha de dir que l'Església ha condemnat diverses aparicions per falses, ja fos perquè es tractaven d'un frau intencionat, ja fos perquè els suposats vidents presentaven alguna patologia psíquica.

Discerniment eclesial

L'Església ensenya que amb aquests fenòmens la Mare de Déu vol servir d'ajuda perquè els fidels s'atansin a Jesús i s'encaminin cap a la salvació. Però al mateix temps el magisteri afirma que les aparicions no afegeixen res a la revelació de Jesucrist. Mn. Alfred Sabaté, membre ordinari de la Pontifícia Acadèmia Mariana Internacional, ho explica així: «Cal distingir els termes "aparició" i "revelació", que poden donar lloc a confusió. La Revelació de Crist va acabar amb la generació apostòlica, forma part de la "revelació pública". Ara bé, el Senyor no

Davant de qualsevol suposada aparició, l'Església catòlica segueix sempre un seguit de passos segons uns criteris determinats

ha deixat de comunicar-se amb el seu poble. Les aparicions i visions formen part del que s'han anomenat "revelacions privades" (encara que es donin per a moltes persones) i no pertanyen al dipòsit de la fe. La seva missió no és "completar" la Revelació definitiva de Crist, sinó viure-la més plenament en una determinada època històrica. Sant Pau ja adverteix: "... si algú us anuncia un evangeli diferent del que us vam anunciar, ni que fóssim nosaltres mateixos o un àngel baixat del cel, que sigui maleït" (Gal 1,8). El mateix Catecisme adverteix que la fe cristiana no pot acceptar "revelacions" que pretenguin superar o corregir la Revelació de la que Crist ha donat compliment (Catecisme de l'Església Catòlica, núm. 67).»

Davant de qualsevol suposada aparició de la Mare de Déu, l'Església catòlica segueix sempre un seguit de

Santuari de la Mare de Déu de Lourdes, a França.

passos segons uns criteris determinats. Mn. Alfred afirma que «correspon al bisbe diocesà decidir en primera instància els fets ocorreguts a la pròpia diòcesi, consultant les persones competents, i sota la responsabilitat de l'arquebisbe metropolità i en última instància sol·licitant el parer vinculant de la Seu Apostòlica». Quan el cas arriba a Roma s'analitza detalladament des d'una visió pluridisciplinària i tenint sempre present el dogma de fe. L'Església es pren seriosament aquests fenòmens, i per això actua amb cautela i prudència abans de pronunciar-se definitivament. D'aquí que els processos per reconèixer o descartar una aparició sovint s'allarguin durant anys. Entre els criteris de discerniment que el magisteri té en compte a l'hora

de certificar o descartar una aparició Mn. Alfred cita els següents: «primer, el criteris teològics fonamentals, així com la conformitat a la doctrina i costums ensenyats per l'Església i el seu magisteri autèntic; la credibilitat del vident o vidents (salut física, equilibri mental, obediència al servei eclesial dels pastors, sobrietat, transparència, linealitat en l'exposició dels fets o missatges, profunditat, coherència de doctrina i vida...); el compliment de les profecies i signes; els fruits espirituals, el discerniment eclesial i el *sensus fidelium*. Després d'un acurat estudi en els diversos aspectes de cada aparició que es pugui donar, el judici de l'autoritat eclesial resol amb un llenguatge ben precís: *constat de supernaturalitate*, és a dir, afirmació del fet sobrenatural;

non constat de supernaturalitate, és a dir, no s'afirma ni es nega el fet sobrenatural i la posició final queda pendent de decisió; *constat de non supernaturalitate*, és a dir, la decisió és negativa al fet sobrenatural.»

Quan es confirma que en un lloc determinat realment la Mare de Déu s'ha aparegut a unes persones concretes, l'Església convida els fidels a anar-hi i s'hi poden fer peregrinacions oficials organitzades per les diòcesis. Peregrinar-hi ajuda el fidel a encaminar-se cap a Crist, juntament amb la resta de la comunitat cristiana. Tanmateix l'Església també afirma que el reconeixement d'una determinada aparició en cap cas es pot entendre com una obligació per als fidels a creure-hi. El fidel, doncs, pot optar lliurement per no creure-hi, i fent això no incorre en cap mena de falta. Mn. Alfred ho diu explícitament: «Cal deixar ben clar que no hi ha cap obligació per als fidels de creure en les aparicions-revelacions privades, encara que siguin reconegudes per la mateixa Església; la revelació privada és una ajuda per a la fe perquè ens condueix a l'única revelació pública, cap a Crist.»

El fidel catòlic ha de tenir, doncs, devoció cap a la Mare de Déu, li ha d'adreçar pregàries, i aquest culte hi ha de ser més enllà dels fenòmens sobrenaturals. Això és el que des de ben antic ensenya l'Església. Mn. Alfred explica que «la Benaurada Verge Maria és la persona més propera a Jesucrist i als altres membres del cos místic en la comunió dels sants. Quan hi ha la manifestació d'una aparició mariana, no és per proclamar un altre Evangelí, sinó intensificar la fidelitat a l'Evangelí. Qui es va anomenar la Serventa del Senyor segueix servint el Senyor, renovant els prodigis de conversió, de guarició, reconduint les persones a tornar a Crist, a través del seu amor matern de mare. La manifestació de la Mare de Déu glorificada mostra la seva persona integral, assumpta i en el seu servei matern. No resta com una persona del passat, sinó com una persona viva, lluminosa, glorificada, interessant-se pels seus fills, com a Mare de l'Església, i del devenir del món per tal de fer-nos romandre en l'amor que Déu ens ofereix i al que Maria va estar, està i estarà sempre unida».

SABER ESCOLTAR

La follia d'aquest món

La premsa i els altres mitjans de comunicació donen, sovint, la sensació que en el nostre món no més hi ha esdeveniments dolents, guerres, mentides, robatoris, sexe indiscriminat...

Llavors, en acabar la lectura d'un diari o en apagar el televisor, solem comentar: «Que malament que va el món, sembla boig i descontrolat.» I creiem que tot això, abans, no passava.

Un amic historiador em sol dir que això no és cert, que la història ha tingut pujades i baixades, unes de dolentes i altres de bones i afegeix que no podem oblidar l'existència del pecat original. Ja les primeres pàgines del Gènesi, després del pecat original, ens descriuen una quantitat de pecats fraticides, socials, mals costums, etc. Diuen

que el filòsof Plató ja es queixava de com estava el món. No cal dir que, si llegim els salms, hi trobarem embolics històrics i la pregària a Déu per poder-ne sortir.

S'ha dit que «cada època es pensa que la seva pròpia bogeria és única i sense comparació». L'autor Chesterton va saber veure la realitat del món; la situà entre el nostre neguit i la relació amb Déu. Veia, amb humor, la realitat com una mena de calaix de sastre, on hi ha coses útils i inútils, per afinar la nostra raó. Com deia el Cohèlet: «Hi ha un temps per a cada cosa.» I això ha passat en tots els esdeveniments de la història humana.

El gran Chesterton va escriure: «La nostra civilització ha decidit, i ho ha fet molt justament, que determinar la culpabilitat o la innocència

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

dels homes és massa important per confiar-la a especialistes. Demana llum sobre aquest terrible assumpte, busca homes que no sàpiguin més Dret que jo, però que puguin sentir el que jo he sentit als bancs dels jutjats. Quan hom desitja catalogar una biblioteca o descobrir el sistema solar o qualsevol altra petita, utilitza els seus especialistes, però quan desitja que es faci quelcom realment seriós reuneix dotze homes senzills i corrents. Això mateix ho feu, si no recordo malament, el Fundador del Cristianisme.»

Cada època es pensa que la seva pròpia bogeria és única i sense comparació

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

El 3 d'agost passat, el Papa va bre en audiència alguns escoltes de tot Europa de més de vint nacions. Eren grups de diferent procedència que van caminar, meditar, discutir i compartir el lema propi d'aquesta assemblea: *Parate viam Domini* («Prepareu els camins del Senyor»).

El contingut del discurs que els va dirigir, no va ser gens populista, estil actual de líders polítics, sindicals i, fins i tot, religiosos. Els va comentar quatre paraules: «Doneu, i us donaran.» Al voltant d'aquesta frase evangèlica, i advertint-los que l'evangelisme ha de ser sempre el seu «navegador» per al camí de la vida, en va comentar el missatge exigent. N'esmento algunes idees: «Jesús us fa lliures dins, no fora, us dona allò

A PROPÒSIT DE...

El Papa i els escoltes catòlics

que res no us pot donar», perquè l'últim model de telèfon o el vestit de moda no us donaran mai l'alegria de sentir-vos estimats i d'estimar. El primer és donar: és el secret de la vida. Perquè la vida només es posseeix si la donem. Donar també val per a la creació, si la continuem explotant, ens donarà una lliçó terrible. La creació està feta per connectar-nos amb Déu i entre nosaltres. Avui només pensem a tenir, a posseir el que ens agrada, però no estem mai satisfets, el cor s'entrena amb el do.

«L'amor per Europa que us reuneix, no necessita només observadors atents, sinó constructors

La creació està feta per connectar-nos amb Déu i entre nosaltres

actius: constructors de societats reconciliades i integrades que donin vida a una Europa renovada, no protectora d'espais, sinó generadora de trobades. Escoltes de tot Europa, teniu aquesta tasca històrica. Sigueu lliures, com la naturalesa. Aquesta naturalesa que estimeu tant, no coneix fronteres.»

Acabat el discurs, feta la benedicció i rebut l'aplaudiment, els assistents van cantar la Promesa Escolta i van saludar com és ritual.

He llegit que a França un de cada deu seminaristes ha sorgit d'aquest moviment. El Papa ho devia saber perquè se'l veia feliç.

En el moment d'acomiarar-se'n, els va dir: «Bona ruta! Com és habitual entre nosaltres. I pregueu per mi.»

(Podeu trobar tot l'acte al web del Vaticà i al YouTube.)

Vida eclesial

Aquesta setmana us informem del viatge del Papa a Moçambic, descobrim la intervenció de Rupnik a Sant Julià de Lòria i parlem amb M. Francisca Sánchez sobre el tràfic de persones

Francesc visita Moçambic, Madagascar i les Illes Maurici

Missatge d'esperança, pau i reconciliació

JAUME CASTRO
Comunitat de Sant'Egidio

El segon viatge del papa Francesc a l'Àfrica subsahariana comença a Moçambic. El 6 d'agost passat, la signatura de l'Acord de Pau i Reconciliació va posar fi a un període de tensions polítiques i militars que posaven en risc la convivència i la pau en aquest país. Francesc ha acompanyat aquest procés i amb el seu viatge segella aquesta «voluntat de recórrer al diàleg enfront de qualsevol controvèrsia i no posar mai en perill la pau» expressada pel president Nyusi.

El papa sant Joan Pau II, durant el seu primer viatge a Moçambic, el 18 de setembre del 1988, expressava en veu alta i clara: «No a la violència i sí a la pau!» I afegia: «La història no és un mer resultat de la fatalitat; és quelcom que també està fet per les previsions humanes. La història d'aquest moment quedarà marcada per tot allò que nosaltres —Església, autoritats polítiques, forces religioses, forces socials i comunitat internacional— fem o deixem de fer per la pau i el desenvolupament a Moçambic.» Joan Pau II cercava «artesans de pau» per construir una història de pau.

Francesc continua aquesta història de pau. Maputo, capital de Moçambic, veu un Papa 31 anys després. Viatja a Moçambic, Madagascar i Illes Maurici amb un missatge «d'esperança, pau i reconciliació». El Papa és conscient que «les divisions ètniques, lingüístiques i tribals de l'Àfrica poden superar-se promovent la unitat en la diversi-

El Papa és conscient que les divisions ètniques, lingüístiques i tribals de l'Àfrica poden superar-se promovent la unitat en la diversitat

tat», per això invita avui l'Església a ser «ferment d'unitat entre els pobles» i «signe d'esperança».

A Moçambic, antiga colònia portuguesa, el Papa troba un país que ha canviat profundament després de la guerra civil en la qual estava submergit durant la visita de Joan Pau II. Avui Moçambic és una país més ric que mira el futur gràcies a la pau firmada a Roma el 4 d'octubre del 1992.

La pau va arribar després d'un procés promogut per la Comunitat de Sant'Egidio que va culminar al cap de vint-i-set mesos de negociacions. Al barri romà del Trastevere, alguns membres de Sant'Egidio (el fundador, Andrea Riccardi, i un capellà, Matteo Zuppi, avui arquebisbe de Bolonya), un bisbe moçambiquès (Jaime Gonçalves, bisbe de Beira) i un representant del govern italià (Mario Raffaelli) van teixir pacientment un diàleg entre qui combatia en nom de la ideologia i del poder.

L'acord arribaria a partir d'un mètode que continuem utilitzant:

Foto: Moment de la signatura de l'Acord de Pau i Reconciliació a Moçambic, l'agost passat.

escoltar les raons i faltes sofertes per les parts en lluita acompanyant-les pacientment per transformar l'enemic a combatre militarment en «opositor polític» i oferint la garantia i reserva d'un subjecte cristià, Sant'Egidio, que no té cap altre interès que el de la pau.

Els pobles que surten de la guerra també han de ser sostinguts en el seu desenvolupament a diversos nivells. El papa Francesc, en la seva visita a Maputo i abans de celebrar la litúrgia eucarística a l'estadi de Zimpeto, visita el Centre Dream de Zimpeto, on la Comunitat de Sant'Egidio, present avui en totes les regions amb milers de joves i adults, cura els malalts de sida, una epidèmia que ha colpit durament aquesta part d'Àfrica.

Ben segur que el papa Francesc també haurà tingut un pensament per les víctimes del cicló IDAI, que al març passat va colpir la segona ciutat del país, Beira. Una ciutat que la comunitat internacional no ha d'oblidar i que ha de ser ajudada a ressorgir.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El Papa, home de pau

El papa Bergoglio aprofita totes les ocasions per ser instrument de pau segons la pregària de sant Francesc quan deia: «Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau...» Allà on va, sobretot si són llocs conflictius, demana a ambdues bandes que uneixin els esforços i les voluntats per aconseguir la pau; fa de mediador, fomenta el diàleg i l'entesa. D'aquesta manera ell contribueix a la pau a nivell individual, social, mundial. Quan parla amb persones d'autoritat no deixa de recordar-los la responsabilitat que tenen en caminar vers la pau mundial. Anima els esforços a favor de la reconciliació i l'estabilitat política, que són l'única via segura per aconseguir una pau duradora. Bergoglio defineix així la diplomàcia: «És l'art del possible, fonamentat sobre la ferma i perseverant convicció que la pau pot ser aconseguida mitjançant el diàleg i l'escolta atenta i discreta, més que no pas a través de recíproques i contínues recriminacions.»

La pau, puntualitza glossant el profeta Isaïes, no és simplement absència de guerra; és sobretot obra de la justícia. I la justícia, com a virtut, reclama la tenacitat de la paciència. Aquesta no ens demana pas que oblidem les injustícies del passat, sinó que les superem a través del perdó, la tolerància i la cooperació.

JOSEP M. MASSANA

Destaca el gran mosaic del presbiteri, la capella de la Mare de Déu de Canòlich i el baptisteri

Rupnik a Sant Julià de Lòria

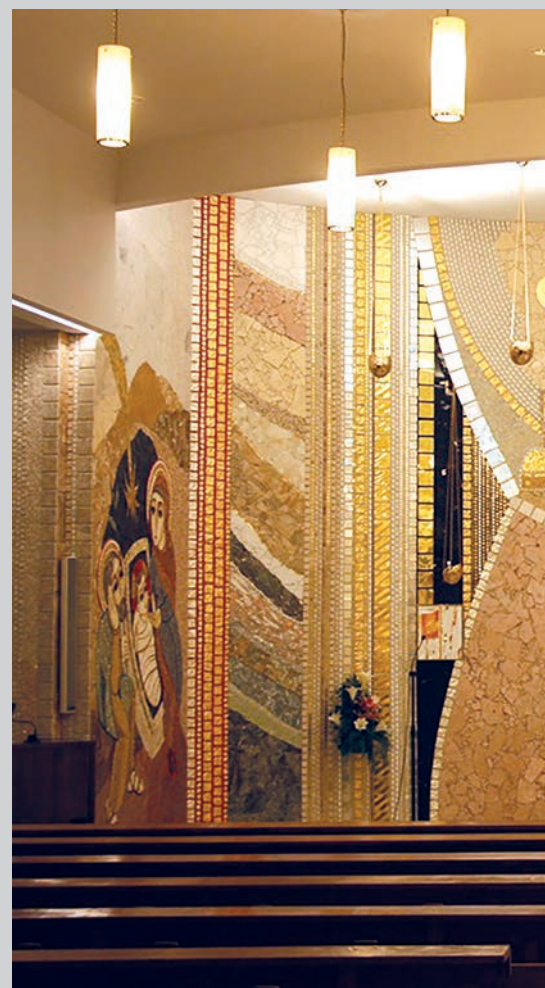
P-J YNARAJA

Del P. Marko Ivan Rupnik, en coneixia per reproduccions part de la seva obra, especialment la decoració de l'església Redemptoris Mater, a la Ciutat del Vaticà. Nascut a Eslovènia (el 28 de novembre del 1954), és jesuïta, teòleg i escriptor. Quant a artista, s'ha fet famós com a mosaïsta. Ordenat sacerdot el 1985, en els seus inicis va treballar amb joves.

La decoració de Sant Julià de Lòria, a Andorra, més aviat l'embelliment religiós del que inclouen les parets nues, segons em va explicar el rector, Pepe Chisvert, va ser projecte exclusiu de l'artista-artesà, que va treballar amb entusiasme, ajudat per un equip que en poc temps va completar l'obra.

El que més crida l'atenció i impressiona són els mosaics. Figuratius en la majoria dels casos, pura decoració en d'altres, ben pocs. No pretenen ser un simple guarniment, sinó l'enllaç de la creació actual amb el que és antic, conservat encertadament. Exemples adients són els espais que envolten la imatge romànica de Santa Maria de Canòlich, patrona de la parròquia, o el conjunt al voltant d'una antiga imatge de Crist Crucificat, als peus del qual hi ha afegit la típica calavera que tant apareix en la tradició oriental.

Acostumats com estem a mosaics de l'escola vaticana o de la de Ravenna, que quan passem el dit sobre la superfície amb prou feines ens adonem de la junta de les tesselles, atès que la superfície és fina i plana, hem d'oblidar aquí aquesta experiència. Serà bo recordar el genial Antoni Gaudí, arquitecte de la basílica de la Sagrada Família i altres edificacions notables. En molts casos

guarnia els espais, plans o curvilinis, amb creacions aconseguides a base de fragments irregulars de mosaics dels que es fan servir, generalment, per recobrir frisos i parets domèstiques, coneguts també com a rajoles. Això no obstant, ningú no dubta a atribuir-los l'honor de mosaics, qualificant-los amb el nom de trencadís.

L'obra del P. Marko està constituïda per fragments coberts de fipa d'or, còdols blancs arrodonits com els que trobem a la platja, pedres rústiques arrencades agressivament de la mateixa pedrera i incrustades fixament en el mur mateix, juntament amb delicades tesselles petites, en espais minimalistes, de la més pura composició tradicional.

Les imatges

M'adono que la concepció del conjunt de l'interior de la parròquia és idèntica a la que dirigia les tan celebrades esglésies teològiques. (Fisac n'és un bon exemple).

Evidentment l'espai principal, la il·luminació i l'emplaçament preferent li corresponen a l'altar, al qual

El que més crida l'atenció i impressiona són els mosaics. Figuratius en la majoria dels casos, pura decoració en d'altres

Panoràmica del gran mosaic del presbiteri.

l'envolta la decoració de l'antic absis, que hi centralitza l'atenció, tot proclamant la fe que mou l'artista i ha d'impulsar també el fidel que la contempla.

En el centre de la decoració hi ha la figura tradicional del Pantocràtor, que si, generalment, estava encui-

rassat pels Tetramorfs, els quatre evangelistes, en aquest cas són santa Maria i sant Joan Baptista, sant Pere i sant Pau, figures les dues últimes representatives d'Orient i Occident, d'una única Església. Se li afegeixen sant Germà i sant Julià, patrons del municipi.

M'explicava el rector que al P. Marko li va il·lusionar que a Andorra es venerés sant Germà, sant que li havia tocat estudiar, per encàrrec del papa Joan Pau II, quan va dissenyar l'església Redemptoris Mater, ja que havia estat aquest sant el primer estudiós de l'ordenació dels espais litúrgics.

A la banda dreta, situats al presbiteri, hi figura la boca immensa d'una serp. En el seu interior Jesucrist allarga les mans i treu Adam i Eva de la gola que els captura. Sorpren i satisfà l'original creació de l'autor, quan recordem la icona bizantina de la davallada del Senyor als inferns. Si és nova la plasmació de l'entorn, l'actitud dels braços i mans dels tres protagonistes és totalment tradicional en la iconografia oriental.

Quelcom semblant passa amb la imatge de l'esquerra: el naixement de Jesús a Betlem. L'Infant està faixat, com la mortalla d'un difunt, està destinat a morir, cal no oblidar-ho i per ressaltar-ho encara més, està a dins d'un tosc taüt, no en un pessebre. Aquest petit detall li recordarà al lector la característica que assenyala abans: la composició, a més d'es-

En el centre de la decoració hi ha la tradicional figura del Pantocràtor, i se li afegeixen sant Germà i sant Julià, patrons del municipi

Capella de la Mare de Déu de Canòlich.

Imatge de bronze
de Crist.

Pel que fa a la imatge de bronze de Crist, no sabem ben bé si el gest dominant expressa el misteri de la crucifixió o el de la resurrecció

tètica, és pregonament teològica.

L'altar és un perfecte quadrilàter regular. Expressió del que és absolut i perfecte, envoltat tot ell, com el mateix ciri pasqual, d'un anell, expressió matrimonial de la unió de Crist amb la seva esposa l'Església. L'ambó és clarament un espai específic, no un simple faristol. S'entra al lloc per la dreta i es deixen enrere les realitats del món. Es proclama la Paraula, presència de Déu que alimenta l'esperit, i s'abandona acostant-se a l'altar, a la situació transcendent.

Pel que fa a la imatge de bronze de Crist, no sabem ben bé si el gest dominant expressa el misteri de la crucifixió o el de la resurrecció. Encertada expressió catequètica.

Al peu es repeteix la salvació. El Senyor dona la mà a la nostra mare Eva. I el sagrari? A Sant Julià, al lloc preferent del mur de l'antic absis, el sagrari està incrustat, sense l'espectacularitat del que puguem observar al peu d'un retaule barroc. L'envolten, com al conjunt del presbiteri, llànties enceses que són ous d'estruç. Nou símbol de vida, molt oriental també. Recordem ara la imatge de santa Maria Magdalena, quan li ensenya un ou a l'emperador Tiberi de Roma i que, segons diu la tradició, recorda el monestir rus de la muntanya de les Oliveres, a Jerusalem, davant de l'ou que li mostrava, el capitost imperial s'hi va convèncer. I d'això i de més històries, en deriva l'antic costum d'oferir ous de Pasqua.

Més que llocs específics, respirem en aquesta església el relat de l'Apocalipsi que fa referència a la Nova Jerusalem. «La ciutat no necessita que la il·luminin el sol o la lluna, perquè la glòria de Déu l'omple de claror, i l'Anyell és el gressol que la il·lumina» (Ap 21,23).

Acabo amb el baptisteri. Situat al costat de l'entrada, el conjunt està centrat en la pila baptismal, de pedra, d'èpoques romàniques. Revesteixen la volta i mur curvilini preciosos mosaics. A la part zenital, expressió simbòlica del Misteri de la Santíssima Trinitat, a les parets l'escena del Baptisme del Senyor.

Afegeixo que per il·lustrar el visitant, en un faristol ben visible s'oferixen dos llibres que pot fer anar amb llibertat. Un és igual al que jo tinc i que és una bona reproducció

Baptisteri, amb la pila de pedra.

Situat al costat de l'entrada, el conjunt del baptisteri està centrat en la pila baptismal, de pedra, d'èpoques romàniques

de l'església Redemptoris Mater, de la Ciutat del Vaticà. L'altre és un estudi de l'estil del P. Marko. No puc amagar que, malgrat no hem d'oblidar l'origen oriental de l'autor, si mirem alguna il·lustració detingudament, suggereix pel seu colorit i composició dels rostres, alguna obra de G. H. Rouault, francès si fa no fa fauvista i expressionista (París, 1871-1958). I si ho he assenyalat és perquè compreguem que en aquesta església de Sant Julià ens trobem satisfactòriament bé, submergits en la tradició, guardada i evocada que puguem tenir a dins i en expressions estètiques antigues, submergits en el present i impulsats al futur. Cal dir que l'entrada és gratuïta, de 9 a 21 h.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

M. Francisca Sánchez, directora de la secció Dones al Carrer i Tràfic de Persones de la Comissió Episcopal de Migracions (CEM)

«L'altre esclavitzat i explotat és el nostre germà»

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El tràfic de persones és una realitat que preocupa l'Església, especialment el papa Francesc, molt sensibilitzat en aquest problema. Talitha Kum, la xarxa internacional de la vida consagrada contra el tràfic de persones, fa deu anys al costat de les víctimes. Sobre aquesta xarxa i altres temes conversarem amb la directora de la secció Dones al Carrer i Tràfic de Persones de la CEM, M. Francisca Sánchez.

La xarxa Talitha Kum fa deu anys, com valora la seva feina?

Una de les grans propostes i objectius és la coordinació en xarxa a nivell mundial de tota l'Església contra el tràfic de persones. Talitha Kum és una xarxa internacional de xarxes locals de congregacions religioses en la lluita contra aquest tràfic i l'acompanyament de les víctimes, fortament cohesionada i connectada, coordinada a nivell regional i continental. Aquesta xarxa ha fet visible la feina de les congregacions al voltant de la lluita contra el tràfic de persones i l'atenció a les víctimes. És una referència per a tota l'Església, amb la riquesa de la diversitat de carismes i missions, també amb la creació d'espais de diàleg per fer ressorgir camins de trobada i millora de la coordinació.

Per a l'Església, constitueix un exemple de treball en xarxa, de connexió i coordinació, intercanvi d'informació i bones pràctiques, així com la manifestació d'una Església universal unida i compromesa amb aquesta causa. Davant el caràcter transnacional de la indústria del tràfic de persones, poder treballar

«El tràfic de persones també és conseqüència i manifestació de la cultura del descart»

conjuntament amb les congregacions religioses en tots els països del món és una gran riquesa. Aquest treball en xarxa facilita, agilitza i fa més eficaç la feina de cada entitat, afavorint una més bona atenció i acompanyament a les víctimes en tot el seu procés.

El papa Francesc en moltes ocasions ha alçat la veu per denunciar aquesta xacra, per què aquest interès tan especial?

El tràfic de persones és un problema que ell ha viscut de molt a la vora durant el seu episcopat a Argentina. Coneix molt bé aquesta crua realitat i sap molt bé de què parla; ja a Argentina ho denunciava públicament en nombroses ocasions. És un problema que atempta contra la dignitat de la persona, que es veu reduïda a la categoria d'objecte, sense valor per ella mateixa, instrumentalitzada i cosificada, i suposa una greu violació de drets. Davant de tot això el Papa ens interroga: «On és el teu germà esclau?», fent-nos adonar que l'altre esclavitzat i explotat

M. Francisca Sánchez saludant el papa Francesc.

és germà nostre i forma part de la nostra família. Davant del sofriment de l'altre hem de respondre com a germans i com a Església,

no podem permetre aquest càstig contra éssers humans.

Com ha d'interpel·lar a la societat?

Ens fa qüestionar sobre les implicacions ètiques del nostre model de creixement econòmic, la mercantilització de tot, fins i tot de la persona, ja que com afirma Francesc, aquest tràfic és una de les manifestacions més cruels d'aquesta mercantilització. El Papa ens crida constantment a no fer-nos els distrets, a conèixer el problema i a conscienciar-nos-en, a no ser còmplices amb el nostre silenci, a implicar-nos en les solucions i a no caure en la «globalització de la indiferència» que tant denuncia.

I en la cultura del descart...

El tràfic també és una conseqüència i una manifestació de la cultura del descart. El descart d'aquells que es troben en situacions de vulnerabilitat i a qui es pot explotar i a qui es pot abusar, aquells que no serveixen i són reemplaçables. El Papa ho defineix com un crim contra la humanitat, una llaga en el cos de Crist. Tots formem part d'aquest cos, per tant, qualsevol ferida o sofriment ens afecta a tots. El Papa ens insta com a Església a unir-nos, a crear xarxes i a enfortir les que ja existeixen, a col·laborar activament amb la societat civil i amb les administracions públiques, els governs,

«El Papa ens insta com a Església a unir-nos, a crear xarxes i a enfortir les que ja existeixen»

IV EDICIÓ

Premios Fundación DomusVi

Los Premios Fundación DomusVi se conceden con el objetivo de reconocer el compromiso social de personas e instituciones que contribuyen a mejorar la calidad de vida de las personas mayores y en situación de dependencia, y hacen del mundo un lugar mejor.

50.000 € en premios

Fundación DomusVi

Los proyectos presentados a los Premios Fundación estarán incluidos en una de las siguientes categorías:

- Escuelas Primaria y Secundaria**
Nuestros abuelos
- Bachillerato- FP**
Trabajo o proyecto de investigación sobre las personas en situación de dependencia
- Colectivo de mayores**
Personas mayores activas y solidarias
- Profesionales del sector**
Mejor práctica en el cuidado de personas
- Medios de Comunicación**
Mayor y sensibilidad hacia las personas mayores o en situación de dependencia
- PREMIO ESPECIAL**
a la innovación en el sector sociosanitario

¡Inscríbete! Pide más información en domusvi@fundacion-domusvi.com 900 45 65 85

Talitha Kum és la xarxa internacional de la vida consagrada contra el tràfic de persones.

«Des de l'Església fem una gran tasca de visibilització i sensibilització»

etc. A implicar-nos com a societat que som per la humanitat renovada on la persona es situï en el centre i la dignitat de tot ésser humà sigui respectada i valorada, i els drets fonamentals estiguin plenament garantits.

Perquè els mitjans no parlen prou d'aquesta realitat?

És una realitat invisibilitzada més que no pas invisible. És un tema del que no se'n parla o se'n parla el mínim possible. Penso que és perquè es tracta d'un negoci il·lícit que mou moltíssims diners i hi

ha massa persones interessades en què segueixi existint. En el cas de l'explotació sexual parlem fonamentalment de prostitució, que no deixa de ser una activitat controvertida i un tema del qual costa parlar i evitem debatre'n. Hem de reconèixer que l'opinió pública en general segueix considerant la dona prostituta com algú que voluntàriament ha triat aquest «treball» i no com una víctima, per tant, costa mirar aquesta realitat amb compassió. L'exercici de la prostitució, de la mateixa manera que sembla una cosa condemnable i poc digna, gaudeix d'una certa permissivitat socialment acceptada.

Altres tipus d'explotació són menys coneguts, però no per això, menys importants i significatius. Se'n detecten i se n'identifiquen menys casos, tot i que ens consta que també són uns tipus d'explotació que van creixent en el nostre país. Des de l'Església fem una gran tasca de visibilització i sensibilització respecte tots els tipus de tràfic. El Papa ens insta a donar a conèixer el problema, a visibilitzar-lo, a parlar-ne des de casa, a denunciar-ho i a implicar-nos-hi.

25
anys

Ràdio Estel

Estrenem nova temporada!

La temporada dels 25 anys de Ràdio Estel!

Amb nous programes, nous horaris, noves veus
i l'estil inconfusible de la teva emissora de referència.

Sintonitza Ràdio Estel i reenganxa't a la rutina amb més ganes que mai!

Ràdio Estel, 25 anys amb tu

SEGUEIX-NOS

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play

SIGNES D'AVUI

Asseure's a la taula amb qui sigui

Manuel Milián Mestre va afirmar en una entrevista concedida a *el-nacional.cat* (19 d'agost del 2019): «Jo crec que per resoldre un gran problema s'ha de seure a la taula amb qui sigui, amb Satanàs en persona si convé.» Un criteri clar i sense floritures.

Aquest polític eminent, fundador del partit Alianza Popular, reconvertit posteriorment en el PP, es referia a la qüestió catalana, vessant independentista inclosa. Limitar els continguts del diàleg al que és políticament correcte implica en el fons la negació. En aquests últims anys s'ha parlat amb relativa freqüència de diàleg, però sense el mínim convenciment. La famosa Operació Diàleg, activada a finals del 2016, va acabar amb un gran desengany,

perquè no va passar mai d'un mer exercici de màrqueting i publicitat. Si no es busca el *win-win*, l'acord i la satisfacció mútues, queda com alternativa la negació que cronifica els problemes. La polarització no resol res. Potser amaga la voluntat de destruir l'adversari o, com a mínim, reprimir-lo fins a domesticar-lo.

El criteri de «seure a la taula amb qui sigui» va ser practicat, no sense reserves i en sordina, fa més de quaranta anys. Es van aconseguir uns grans resultats tal com estava el panorama, tot i que insuficients. Amb tot, avui estem més a prop de

Un diàleg que tingui límits de contingut no mereix el nom de diàleg

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

perdre els avenços obtinguts, malgrat els seus límits, que d'aprofundir en l'exercici democràtic dels drets recuperats.

Per què el diàleg de veritat avui és inviable? Perquè falten líders que sàpiguen surfejar per sobre de les pressions de grup i no siguin esclaus de les forces mediàtiques. Molts governants estan presos per les crítiques dels seus oponents i no s'atreveixen a tenir un discurs propi. Busquen més l'aplaudiment que la veritat. Sempre qui gaudeix de més poder té més responsabilitat. No confonguem diàleg amb decisions. Per això, un diàleg que tingui límits de contingut o temes tabú no mereix el nom de diàleg. Quan no es busca entendre l'interlocutor, un deixa d'entendre's a ell mateix.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

A la deriva... un símbol d'actualitat

Durant el mes d'agost, tots els que tenim el privilegi de prendre'ns uns dies de descans, ho fem perquè també tenim el privilegi d'estar cansats, gràcies a la feina, al nostre lliurament als nets des de la jubilació, o per formar part de la gent —més nombrosa del que ens podem pensar— que ens dediquem als altres per vocació o per sensibilitat.

Estic segura que aquestes vacances se'ns han entravessat a tots i que ens han omplert d'angoixa fins a amargar-nos aquest mes tan esperat. Em refereixo a la injustícia global dels governants europeus negant-se a obrir els ports als germans desesperats que demanen asil des dels vaixells amb els quals l'humanisme d'algunes persones i institucions els han rescatat d'una mort segura a l'oceà —convertit ja des de

fa temps en un immens cementiri.

Les imatges que diàriament ens presenten les notícies i les pàgines, portades o centrals dels diaris, són esfereïdores i sembla que ja ens hi hem acostumat.

Endinsar-me una mica en el tema és el que em fa pensar que això és un veritable «símbol» de la política actual. El fet de no posar-se d'acord. En aquest sentit, quan l'ACNUR (l'Agència de les Nacions Unides pels Refugiats) demana als governs europeus que permetin el desembarcament urgent dels vaixells, Brussel·les no té competència per dir on s'han de repartir, i cap nació europea no respon (tampoc Espanya, s'entén). I mentre el problema «humà» és urgent, les disquisicions es fan en clau «jurídica». Per exemple, el ministre de Foment en funcions (recordem

que ara tots estan «en funcions» que no funcionen) diu que el capità de l'Open Arms «no té capacitat jurídica per demanar asil a Espanya». El capità respon al·legant l'article 38... i mentrestant la gent als vaixells no aguanta més. Em recorda la falla de si són llebrers o podencs... I mentre discuteixen, arriba el llop.

És veritat, també, que no falten ofertes con la de Podem oferint el port de Cadis o la de Quim Torra, el de Barcelona.

Terrible símbol el dels refugiats no acollits a port, de la dificultat actual en política per posar-se d'acord.

El fet de no posar-se d'acord és un veritable «símbol» de la política actual

Algunes d'aquestes tradicions es
resisteixen a desaparèixer mentre que
d'altres només perduren en el record

Tradicions cristianes dels nostres avis

Llinda al carrer de Gurb de Vic.

La presència de la cultura cristiana formava part, indissociable fins fa uns anys, de la vida quotidiana. Molts gestos, expressions o accions —involuntàries o amb plena consciència del fet— estaven impregnades d'una pàtina que transmetia la formació religiosa que s'havia adquirit durant la infància. Algunes d'aquestes tradicions es resisteixen a desaparèixer mentre que d'altres només perduren en el record. Segurament n'hi ha moltes d'altres, fruit de la nostra cultura cristiana.

El llenguatge: dites i expressions

Nombroses expressions utilitzades en la vida quotidiana solien tenir aquest contingut religiós. En les salutacions era habitual donar el «Déu vos guard» o «Déu te guard», és a dir «Que Déu us/et guardi» o «Que Déu estigui amb vós/tu». I en els acomiadaments era freqüent dir «Adeu-siau» com qui deia «Aneu amb Déu»; ara s'ha reduït a un simple «Adeu» per no dir el més vulgar «Apa, siau».

Quan s'entrava en una casa aliena, amb llicència per fer-ho i quan les portes no s'havien de tancar a

pany i forrellat —o quan s'entrava a una botiga i ningú era darrere el taulell—, se solia dir amb veu altra un «Ah, Maria!». Aquesta expressió és la contracció de l'original «Ave Maria!» o «Ave Maria Puríssima!». Amb la intenció de benvinguda, era gravada a les llindes d'algunes cases.

Els moments de pronunciar un mot o una curta frase que transmetien la formació religiosa adquirida eren molts i diversos. En un ensurt o moment d'esglai, instintivament es pronunciava «Jesús, Maria, Josep!», tot recordant el nom dels tres components de la Sagrada Família i, possiblement, fent el senyal de la creu.

Quan es desentrellava un problema i se'n trobava la solució, o simplement, amb motiu d'alegria per un fet esperat s'exclamava «Al·leluia!». Aquest mot, d'origen hebreu, ha perdurat en el temps amb el mateix sentit de joia. En canvi, quan es donava algun fet per perdut o una acció per impossible es deia «Alabat sia Déu!», paraules que també podien tenir un significat d'agraïment i, per tant, es pronunciava com una lloança.

El fort espetec d'un tro, a més

Plaques de metall del Sagrat Cor per a la porta principal de la llar.

del llamp, era seguit per les paraules «Sant Marc, santa Creu, santa Bàrbara no ens deixeu!». Aquesta súplica, en petició de protecció davant la tempesta i per foragitar-la, era acompanyada amb l'acció de senyar-se.

Les dites de contingut cristià utilitzades amb freqüència eren tantes, que omplirien tot aquest reportatge. En va fer un bon aplec el periodista Salvador Alsius en el seu llibre *Hem perdut l'oremus: petita enciclopèdia de la cultura catòlica* publicat el 1999: «quedar per vestir sants» significava que una persona soltera no tenia perspectiva de casar-se; «anar com Déu mana» era tenir una actitud digna en el fer i en el vestir; «fer Pasqua abans de Rams» se solia dir de la parella que encara no s'havia casat i ja esperaven un fill; «no estar catòlic» era no trobar-se bé de salut temporalment...

En cas de defunció, quan es feia

referència a la persona que havia finat, se solia dir «Al cel sia», que en sigles corresponia a A.C.S. A poc a poc, es va anar compaginant amb el «Descansi en pau», també molt comú, o el més neutre «Que la terra li sigui lleu».

Els gestos o rituals

Es feia el senyal de la creu, encara que només fos una vegada i no tres, quan alguna cosa agafava sobtadament per sorpresa. Podia ser qualsevol ensurt, però era habitual en cas d'esclatar de veure la lluentor fulgurant d'un llamp. Era una forma de protegir-se davant el temporal que s'anunciava o es mantenia. Igualment es feia amb l'esclat d'un tro i amb semblant intenció.

L'acció de persignar-se encara la fan alguns futbolistes. Ho fan quan entren al terreny de joc amb l'objectiu de no patir cap lesió important o a l'espera d'un bon resultat de l'equip.

Era habitual encetar un pa sortit del forn, o comprat a la fleca, tot fent una creu, amb la ganiveta, a la cara posterior. Encara hi ha algú que, conscientment o instintivament, reproduïx aquest gest que ha vist i viscut a la seva llar i que es resisteix a abandonar.

Juntament amb la creu que es

Salutació de benvinguda present, en diversitat de formes, a molts rebedors.

feia al pa, una altra acció antigament força generalitzada i vinculada, també, a aquest aliment era que si el pa queia a terra no es podia desaprofitar, calia besar-lo i recuperar-lo com si res no hagués passat, o donar-li un ús prou digne.

Elements de la llar

Les llindes de les cases, la peça de pedra a la banda superior dels portals o d'algunes finestres solien contenir missatges prou eloqüents. Era habitual que fossin gravades per un picapedrer. Se'n troben moltes, sortosament, dels segles XVII i XVIII i moltes menys del XIX. Encara, en alguna es pot veure el monograma JHS, en referència a Jesucrist. Més modernament, la porta d'entrada a la casa, per fora o per dins, tenia una plaqueta de metall dedicada al Sagrat Cor de Jesús per indicar que la família que hi residia s'havia posat a la seva protecció.

Una vegada s'havia traspassat el llindar, la vista podia reposar en una altra peça, de diversa forma i material, que expressava la benvinguda al visitant amb les paraules «Déu vos guard». Era una manera amable i acollidora d'acollir els nouvinguts.

El Sagrat Cor era present en altres espais de la llar, especialment a la sala principal o menjador. Allà es podia trobar —com puntualment encara es troba— la imatge entronitzada del Sagrat Cor en lloc preferent, presidint l'entorn domèstic. I era precisament al menjador on no podia faltar el quadre de la santa cena, representant l'últim sopar de Jesús i els seus deixebles just abans de la Passió, amb la llegenda *Hoc est enim corpus meum*; és a dir: «Aquest és el meu cos.» Les altres dependències podien contenir imatges en diferents formats: a les habitacions principals, sobre la calaixera, hi havia l'escena de la Pietat “de cap i pota” amb vestit de rica roba dins una gran escarapata de fusta i vidre o qualsevol altra representació al·lusiva a un passatge dels Evangelis o, simplement, la figura escultòrica d'un sant o una santa dins un globus de vidre bufat.

I encara hi ha qui col·loca el palmó beneït el Diumenge de Rams a la balconada, que es renova any rere any...

Capelleta de visita domiciliària de la Sagrada Família.

El veïnat

De portes enfora, entre el veïnat o barriada, també es trobava la simbologia religiosa. Malgrat el pas dels temps i els intents de fer-la desaparèixer, molta d'aquesta simbologia resisteix dignament i forma part del nostre patrimoni artístic.

Les capelletes de carrer, ja siguin en forma de fornícula o de plafó de rajoles, representen la devoció dels propietaris d'un edifici determinat o d'un territori urbà socialment definit. En moltes poblacions, les imatges que acollien les capelletes van ser destruïdes —o amagades en els millors dels casos— l'any 1936 a l'inici de la darrera Guerra Civil espanyola. Posteriorment, la majoria es va reposar amb expressives manifestacions de joia festiva. Algunes són testimoni d'episodis epidèmics feliçment superats amb l'ajuda de sant Roc o sant Sebastià; d'altres desitgen bon viatge a les

antigues sortides de les poblacions; i moltes estan situades prop d'una font i vetllen per la puresa de l'aigua i de la bona harmonia de qui aprofitava omplir cànirs i garrafes per relacionar-se amb veïns i amics. Puntuals són aquelles capelletes que tenen, encara, un grup de fidels que s'hi reuneix al voltant el dia que pertoca. Llavors resen el sant rosari a la Mare de Déu, sant o santa i li canten —si en té— els goigs.

I dia a dia, com una invisible cadena, hi ha les capelletes que es mouen entre el brogit del quotidià. Circulen de casa en casa, en formen les baules, i teixeixen una comunitat. Són les capelletes de visita domiciliària que transiten pel carrer i fan estada temporal a les llars determinades. Allà, hi són rebudes amb alegria i situades en lloc preferent. Després del temps indicat, reprenen el camí circular amb alguna moneda més al petit calaix de la base i amb alguns precés nous per concedir. Les més habituals són les capelletes dedicades a la Sagrada Família, generalment d'adscripció parroquial, però n'hi ha moltes de la Mare de Déu del Sagrat Cor i de diferents advocacions o sants amb un àmbit territorial més limitat. Són capelletes, capelles en petit que en comptes d'esperar els fidels són elles les que els van a veure...

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

El naixement de la Verge Maria

Estimats diocesans, nou mesos després de la celebració de la Concepció Immaculada de la Verge Maria, el dia 8 de setembre festegem el seu naixement gloriós. Enguany el fet de caure en diumenge fa que l'Església pugui celebrar aquesta festa amb més solemnitat. La litúrgia només celebra tres naixements: el de Jesús, el de la Verge Maria i el de sant Joan Baptista. El primer i el tercer estan documentats en els evangelis, en canvi el de la Mare de Déu, tot i que els evangelistes no se'n fan ressò, l'Església d'Orient el celebra des d'antic, però fins al segle VII no es començà a celebrar a Roma i des de la capital catòlica s'expandí a tot el món cristià.

És just i lloable que l'Església veneri amb devoció filial el naixement de la Mare de Déu, que va merèixer tenir una concepció immaculada amb vista a la seva maternitat divina. Amb tot, segons la genealogia de Jesús que trobem a l'Evangelí de sant Mateu, apareix Maria enmig d'una ascendència on no tots els esglaons de la cadena són del tot edificants. Jesús ve al món a través d'aquesta Verge de Natzaret al final d'un llinatge paradoxal del qual, malgrat tot, Déu se'n serví per portar a terme el seu pla de salvació. I és que Déu sap escriure recte amb ratlles tortes. Déu entra en la nostra història, plena de llums i ombres, de grandeses i de misèries, com ho mostra la mateixa vida dels personatges de la genealogia de Jesús.

Per altra banda, quan mirem Maria de Natzaret en la seva realitat quotidiana, ben segur que quedariem astorats de la ignorància que manifestaria sobre els títols amb què va ser en-

galanada posteriorment: concepció immaculada, Mare de Déu, sempre verge, esperança d'Israel, filla de Sió i tants altres..., els tindria personalment per desconeguts. I és que Maria va viure sempre sota la mirada de Déu amb una transparència i humilitat totalment singulars. Ella vivia el dia a dia sense la més mínima pretensió ni aspiració. Per a ella tot fou gràcia, tot gratuïtat i rendició a la voluntat divina, com ho manifestaria a l'arcàngel Gabriel al final de l'Anunciació: «Sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules.» La trobem, per tant, lluny de qualsevol retòrica o exaltació personal. En ella no hi ha cap eufòria sobtada que la portés a contar-ho a les veïnes. Manifesta, en canvi, la més admirable discreció, com si res no passés en la seva vida, rendida tota ella a la voluntat de Déu. El *perquè* de tot està en mans de Déu i el *com* ja s'anirà manifestant en el desplegament dels esdeveniments que marcaran la seva existència. Ella no es qüestionava res, posant-se a les mans de l'Amo i Senyor de la vida i vivint confiada sota la seva providència.

Que bonic també que aquesta preciosa festa d'avui estigui tan arrelada popularment en la tradició del nostre poble amb motiu de les Marededéus trobades, com Montserrat, Núria, Meritxell, la Serra, la Salut, la Pineda, el Camí, els Torrents, el Claustre i tantíssimes altres advocacions que, tot fent corona al voltant de la Mare de Déu, l'ornen amb una devoció i afecte filials. Per això felicito a totes les dones que, seguint la tradició de les diferents contrades, celebren avui la vostra onomàstica.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La Diada de la fraternitat

El proper dimecres celebrarem la Diada de Catalunya, una festa que cada any marca l'inici del curs polític i que, enguany, coincideix amb el darrer dia de vacances per als infants i joves que l'endemà tornaran a l'escola i a la universitat. És un tornar a començar, però amb les energies renovades i amb la ment fresca després d'un temps de descans, de vacances, d'un ritme diferent a l'habitual. Tornar al ritme ordinari ens va molt bé. De fet, sant Agustí d'Hipona al s. IV ja ens deia: *Serva ordinem et ordo servabit te* (guarda l'ordre i l'ordre et guardarà).

La Diada és una festa que ens agermana els uns amb els altres, els propers amb els llunyans, ja que tots compartim un destí comú, la qual cosa fa que ens sentim germans. La Diada és una invitació a descobrir tot allò que compartim i que ens uneix. Sí, és una invitació a créixer en l'amor i en el respecte, acceptant les diferències. La Diada és una crida a la fraternitat. Avui aquest ideal cristià és més viu i ne-

cessari que mai. Jesucrist ens va anunciar que tots som fills d'un mateix Pare, que ens estima bojament.

Som fills d'un mateix Pare. I, per tant, com deia sant Pau, ja no hi ha més romans ni jueus, ni lliures ni esclaus (cf. 1Co 12,12-13). Tots som iguals davant del mateix Pare (cf. Ef 4,6). Aquest és l'autèntic fonament de la fraternitat. De fet, com ens ha ensenyat la història recent, no es poden viure la llibertat ni la igualtat de tots els éssers humans sense una autèntica fraternitat. Només una autèntica fraternitat, que parteix de reconèixer que tots som germans, justifica que totes les persones siguin iguals i lliures amb independència de les seves creences, manera de pensar, lloc de naixement... Si creiem que tots som fills d'un mateix Pare, llavors tots som germans i, per tant, tots som subjectes dels mateixos drets, obligacions i llibertats.

Demano al Senyor que ens concedeixi el do de viure com a germans, com membres d'una matei-

xa família que camina plegada vers el futur. Cal que hi posem alguna cosa de la nostra part per fer-ho possible. En particular, faig una crida als mitjans de comunicació, a les persones que teniu la noble tasca de comunicar. Us necessitem, avui més que mai. Necessitem que mostreu tot allò de positiu que passa en la societat, tot allò que ens edifica i que ens fa millors persones, tot allò que ens uneix.

Com deia sant Joan de la Creu, on no hi ha amor posa-hi amor i trobaràs amor. Només podem viure l'autèntica germanor quan per damunt de tot ens estimem. No es tracta sols de ser capaços de comprendre'ns o ser capaços de treballar des d'una llibertat individual o col·lectiva, sinó que es tracta de ser capaços de posar-hi un valor afegit, perquè la germanor, si no es viu des de l'estimació, és una altra cosa: parlem de germans, no de companys de camí. Benvolguts germans i germanes, us desitjo una Diada molt fraternal.

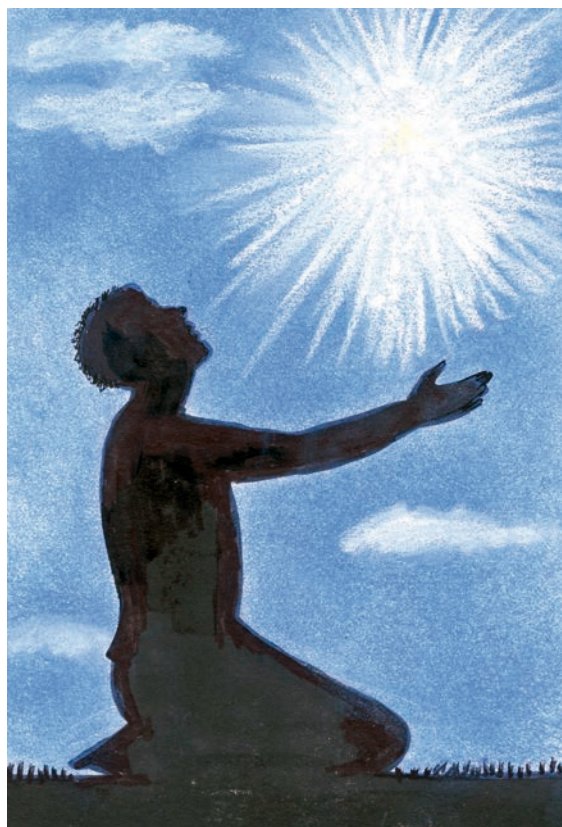
COMENTARI DE LA PARAULA

Qui no es carrega la seva creu i ve darrere meu, no pot ser el meu deixeble

Com de costum, «multituds acompanyaven» Jesús, però ell «es girà» i els posà totes les condicions concebibles (tres). Jesús no vol seguidors anònims ni multituds de fanàtics en el seu seguici. Senzillament, vol persones amb les quals pugui parlar i treballar. La primera condició que els posa fa referència als lligams familiars i, fins i tot, a la pròpia vida: «Si algú no em prefereix a...» La condició central, com sempre, és la més important: «Qui no porta la seva creu», no la del veí. Ell mateix ens servirà de model: «I portant la seva pròpia creu va sortir cap a l'anomenat Lloc del Crani» (Jn 19,17): Jesús feu el seu èxode fora de la

institució jueva carregant sobre les seves espatlles la seva pròpia creu. La tercera condició és la que més de prop ens afecta: «Qui no es desprèn dels seus béns.» No fa concessions. El text usual carrega les tintes: «Qui no es desprèn de tots els seus propis béns.»

Els «béns» en què un confia poden ser de moltes menes. Depèn d'allò a què hom s'hagi afeccionat, no simplement dels béns materials, motius de reconeixement social, intel·lectuals... De les dues comparacions que proposa, la primera se la sap de memòria com a artesà constructor de cases; la segona era d'una actualitat rabiosa en el seu temps: els jueus, en la seva gran majoria i, concretament, els seus propis deixebles, en nombre de

GLÒRIA MONÉS

«cinc mil homes» (aquí «deu mil» = 2 x 5.000), l'haurien volgut proclamar «rei» precisament a Tiberíades (Jn 6,15), el territori posat sota el nom de l'emperador romà Tiberi, que podia comptar amb molt més que «vint mil» homes. El seu consell és molt savi i d'una gran actualitat: hem de posar bons fonaments, si ens proposem construir una comunitat de persones, i no de béns: l'únic fonament ha de ser l'experiència de Jesús que faci cada un dels creients; hem d'aprendre a discernir sobre les noves situacions que se'ns presenten i fer l'opció que afavoreixi els més pobres i marginats per la societat.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART

Claretia i biblista

Quan es va començar a traduir la Bíblia a les llengües vernacles? (I)

Les llengües originals de la Bíblia són l'hebreu, l'arameu i el grec. Conforme es va anar estenent l'Església, la Paraula de Déu va voler arribar al poble creient, que desconeixia les llengües en què va ser escrita la Bíblia. Així, entre el segle IV i el III aC tot l'Antic Testament va ser traduït al grec per a les comunitats jueves disperses pel Mediterrani, particularment a Egipte. Aquesta traducció, anomenada dels *Setanta*, més tard va esdevenir la versió de l'Antic Testament de les primeres comunitats cristianes.

El llatí va ser la llengua d'ús comú a Occident. A Cartago, ja hi havia una Bíblia en llatí escrita abans del 250 dC. Aquesta versió és coneguda com *Vetus Latina*. Del 390 al 405, aproximadament, sant Jeroni en va fer una segona traducció al llatí. La seva versió va rebre el nom de *Vulgata* «popular» i esdevingué la Bíblia oficial de l'Església. Al segle IV ja hi havia una traducció al siríac, dialecte de l'arameu, dels dos Testaments, sobretot usada en la litúrgia. La versió més famosa és la *Peshitta* la simple, escrita en la llengua comuna. Entre els anys 150 i 200 aparegueren traduccions al copte, llengua dels cristians d'Egipte. A partir del 500 es feu la traducció a l'etiopi i al georgià, i a partir del segle IX, la Bíblia també es traduï a l'àrab.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYA
CRISTIANA.CAT

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Sv 9,13-18

Qui pot descobrir la voluntat del Senyor?

Lectura del llibre de la Saviesa:

Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Perquè els raonaments dels mortals són insegurs, són incertes les nostres previsions: el cos que es descompon afeixuga l'ànima, aquesta cabana de terra és una càrrega per a l'esperit, capaç de meditar. Si amb prou feines ens afigurem les coses de la terra, si ens costa descobrir allò mateix que tenim entre mans, qui haurà estat capaç de trobar un rastre de les coses del cel? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa, si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant? Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra, els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.

Al·leluia

Salm 118

Deixeu-me veure la claror de la vostra mirada, feu que el vostre servent aprengui els decrets.

Salm responsorial

89

Vós feu tornar els homes a la pols dient-los:

«Torneu-vos-en, fills d'Adam.»

Mil anys als vostres ulls són com un dia que ja ha passat, com el relleu d'una guàrdia de nit.

*R. Al llarg de tots els segles,
Senyor, heu estat sempre la
nostra muralla.*

Quan preneu els homes, són com un somni en fer-se dia, són com l'herba que s'espiga: ha tret florida al matí, al vespre es marceix i s'asseca. *R.*

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies per adquirir la saviesa del cor. Calmeu-vos, Senyor, què espereu? Sigueu pacient amb els vostres servents. *R.*

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos i ho celebrarem amb goig tota la vida.
Que l'amabilitat del Senyor reposi damunt els seus servents.
Doneu encert a l'obra de les nostres mans. *R.*

Lectura segona

Flm 9b-10.12-17

Rep-lo, no com a esclau, sinó com un germà estimat

Lectura de la carta de sant Pau a Filèmon:

Estimat: Jo, Pau, ambaixador de Crist i pres per causa d'ell, recorro a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorno com si t'enviés el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agradat obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, rep-lo com em rebries a mi mateix.

Evangelí

Lc 14,25-3

Ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús anava amb molta gent. Ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.» Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. ¿No us assegureu primer a calcular-ne les despeses per veure si teniu recur-

sos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veuriem començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar." Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és lluny li enviarà delegats a negociar la pau. Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 3)

Setembre

8. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd. Lectures: Saviesa 9,13-19 / Salm 89 / Filèmon 9b-10.12-17 / Lluc 14,25-53. Tarragona, Tortosa i Urgell: **Naixement de la Benaurada Verge Maria** (S), Blanc. SANTORAL: Adela, rel.; Adrià, mr.; Sergi I, p.

9. DILLUNS

Sant Pere Claver (MO), Blanc. Lectures: Colossencs 1,24-2,3 / Salm 61 / Lluc 6,6-11. Solsona: **Mare de Déu del Claustre** (S), Blanc. SANTORAL: Felícia, mr.

10. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 2,6-15 / Salm 144 / Lluc 6,12-19. Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc** (ML), Vermell. Tortosa: **beat Jacint Orfenell** (ML), Vermell. SANTORAL: beat Francesc Gárate, rel.; Nicolau de Tolentino, prev.

11. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 3,1-11 / Salm 144 / Lluc 6,20-26. Tarragona: **beat Bonaventura Gran** (MO), Blanc. SANTORAL: Protus i Jacint, mr.; Teodora Alexandrina

12. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 3,12-17 / Salm 150 / Lluc 6,27-38. O bé: **Santíssim Nom de Maria** (ML), Blanc. SANTORAL: **Mare de Déu de Lluc**. Guiu, pel.; beat Miró, prev.

13. DIVENDRES

Sant Joan Crisòstom (MO), Blanc. Lectures: 1 Timoteu 1,1-2.12-14 / Salm 15 / Lluc 6,32-42. SANTORAL: Felip

14. DISSABTE

Exaltació de la Santa Creu (F), Vermell. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17. SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

El Sant 10 SETEMBRE

Sant Nicolau de Tolentino

A l'edat mitjana la zona d'Itàlia central va donar a l'Església nombrosos sants místics de molta popularitat. El més conegut és, sens dubte, sant Francesc d'Assís. Però sant Nicolau de Tolentino (1245 – 1305), menys famós, també va ser un sant místic de gran importància.

Els seus pares el van tenir després d'un pelegrinatge al santuari de Sant Nicolau de Bari, i per això li van posar aquest nom. Als 18 anys va entrar als frares agustinians i va viure en diversos convents de la zona d'Ancona. Pocs anys més tard, arran d'una visió, es va instal·lar a la ciutat de Tolentino, on va començar una intensa vida de pregària. Reconegut per tothom com a home sant, Nicolau de Tolentino va maldar per resoldre els conflictes socials del moment, i sobretot va ser molt estimat per les visites que feia als presoners, als pobres, per les guaricions que feia i, fins i tot, per algunes resurreccions. També va ser beneficiat amb nombroses visions, sobretot de la Mare de Déu. El papa Eugeni IV el va canonitzar el 1446.

Els salms sense prejudicis

MERCÈ SOLÉ

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

Aquest estiu he pres part d'uns exercicis que organitzava l'ACO (Acció Catòlica Obrera) sobre els salms, amb una ponent d'excepció, com és l'Olga Nicolau, monja del monestir de Sant Benet de Montserrat i doctora en Bíblia.

Els de l'ACO, que és el meu moviment, som una colla de treballadors cristians que posem l'accent sobretot en l'acció. Estem acostumats a fer revisió de vida i estudi d'evangeli. Potser pel nostre accent evangelitzador (viure l'Evangeli entre els treballadors i els més pobres), més aviat ens sentim a la frontera, amb tot el que això significa: una actitud crítica amb el món (incloent-hi l'Església), i la llibertat que acaba aportant viure la fe entre gent no creient i trobar-hi valors on reconeixem l'Evangeli. Penso honestament que ho farem millor o pitjor, però que ho vivim amb autenticitat.

L'Olga Nicolau ens va oferir una visió dels salms com a una peça unitària, pensada no com un recull de pregàries diverses, que de vegades és la visió trinxada que en tenim, sinó com a una obra poètica perfectament estructurada on cada paraula en el lloc que ocupa té un significat profund que es connecta amb altres llibres del Llibre i que es projecta també en el Nou Testament. I demana també tres actituds que a nosaltres, «occidentals del progrés», solen costar-nos: no contemplar el text com un ensenyament moral, sinó com un reflex de la complexitat de la vida; desfer-nos del prejudici que

nosaltres, simplement pel fet d'haver nascut després, tenim més respostes i en sabem més que els antics; i exigir una significació única i definitiva per a cada text. Quan un text es pot llegir en un sentit i potser també en el contrari, no es tracta d'optar per un, sinó de sumar-los tots dos, ens deia l'Olga. Aquesta mirada no sempre «casa» amb la litúrgia, que distribueix els textos de la Bíblia en funció de l'any litúrgic, sinó que s'hi complementa.

L'Olga ens va captivar a tots amb els salms i ens va estimular les ganes de conèixer millor la Bíblia. Quan vam fer la valoració d'aquests dies, la majoria del grup constatava que els salms sempre els havien semblat un rotllo i per tant tampoc miraven amb simpatia la Litúrgia de les Hores. Això posa damunt la taula que, com tants i tantes altres cristians, coneixem molt poc l'Antic Testament perquè solem centrar-nos en el Nou i encara només en els evangelis. I no només el coneixem poc, sinó que ens el mirem amb prejudicis. Aquest desconeixement de la nostra pròpia tradició ve acompanyat d'un altre desconeixement, al meu parer: el de la litúrgia. Ens cal, doncs, molta formació. A l'ACO ens hi posem: si us hi voleu afegir, sereu benvinguts.

Els meus 25 anys a Ràdio Estel (I)

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Em ve vertigen en mirar enrere i veure que han passat vint-i-cinc anys. Un quart de segle! Al mateix temps m'emociona aquest vincle tan llarg i constant amb Ràdio Estel, tot pensant que des dels primers mesos, tots i cada un dels dies de l'any sense interrupció, la meua veu ha sortit a les ones. Nou mil dies anunciant el *Santoral*.

Feia deu anys que col·laborava en altres emissores quan, a finals de maig o primers de juny del 1994, per temes professionals ben aliats a la radiofonia, vaig tenir contacte amb la Fundació Missatge Humà i Cristià. En saber que estaven muntant Ràdio Estel, tema del qual n'havia llegit alguna cosa a la premsa, em vaig oferir per col·laborar-hi.

D'aquella època, la «de proves», recordo Ramon Fraxedas i Albert Baijet, els problemes amb Retevisión pel senyal, les reticències d'alguns, l'engrescament de tothom, la humilitat amb què es treballava... Per fi, a l'octubre, la radiofórmula musical, amb informatius, entre les set del matí i les onze de la nit. L'emissora començava a caminar a la Diagonal, compartint local amb Ràdio Salut.

El 28 d'octubre del 1994, la benedicció de Ràdio Estel i el seu

començament oficial. El primer encàrrec que em van fer va ser enregistrar un seguit de falques de cultura, *Estel Nadal*.

Llavors també es van començar a fer els primers programes i en alguns m'hi vaig implicar. Recordo *Ara va de barris*, una tertúlia sobre temes metropolitans; després, *La Font del Gat*. En aquells anys només s'emetia per la freqüència de Barcelona, la 106.6.

El diumenge 11 de juny del 1995 fèrem el primer romiatge a Montserrat, noliejant un tren sencer, dels Ferrocarrils de la Generalitat, des de la plaça d'Espanya. Entre el 1953 i el 2003 el Cremallera de Montserrat no va funcionar, de manera que els romeus van haver de transbordar en autocars per pujar des de l'estació de Monistrol fins al monestir.

Els que sí que aprofitarem el traçat del cremallera vam ser els qui pujàrem a peu des de Barcelona, caminant tota la nit. Em vaig encarregar d'organitzar, coordinar i guiar el grup —una trentena de persones: treballadors, col·laboradors i oients— que sortírem al migdia de dissabte i arribàrem al monestir cap a les deu del matí del diumenge. Vam unir-nos als diferents actes, a la missa, alguns fins i tot amb ànims de ballar sardanes.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Formar la fe

La meua filla ha perdut la fe. Cursa el batxillerat. El pare d'una amiga li va regalar un llibre que l'ha trasbalsat. Diu que ja no cal creure en Déu per explicar la vida, que amb la ciència ja n'hi ha prou... Què puc fer?

Poca fe deuria tenir per perdre-la tan ràpidament i, sobretot, molt poc formada. La fe dels infants s'esvaeix davant del primer vendaval pseudointel·lectual si no es forma de manera adient. Quan impartia classes de religió a l'antic batxillerat afrontava amb els alumnes les fal·làcies del llibre pestífer que vostè esmenta, el nom del qual ni tan sols citaré. Avui, a la formació religiosa en l'adolescència manca aquesta teologia fonamental. Per cert, al pare d'aquesta amiga jo de vostè li faria una visita perquè li passessin les ganes de ficar cullerada en la tasca dels autèntics pares. Si vol deseducar algú que deseduqui la seva filla. En el fons de la qüestió hi ha una teoria força passada de moda que erigeix la ciència en religió explicativa i solucionadora de tot. Avui, per exemple, als Estats Units la majoria de científics són creients. Ha de fer entendre a la seva filla que la ciència té el seu àmbit i la religió, el seu. Jo als meus alumnes els exposava un argument que entenien fàcilment. Els explicava que a totes les disciplines científiques hi trobarien científics creients i científics ateu i tots dos igualment competents com a científics. Això vol dir que el problema amb la fe no ho té la ciència sinó el científic. Els animava també a constatar-ho tot preguntant als diferents professors que tenien i donant-los a conèixer grans científics que es declaraven totalment creients en Déu. Què podeu fer? Poseu a les seves mans algun bon llibre sobre el tema. La noia llegeix i això és un gran avantatge i la veritat s'obre camí per si mateixa. Us recomano particularment un llibre que pot ser entès per una alumna de batxillerat amb gran fruit. L'autor és Alfonso Aguiló i es titula *¿Es razonable ser creyente? 50 cuestiones actuales en torno a la fe*. I quan l'hagi llegit, passeu-lo al pare de l'amiga de la seva filla.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Notes per al setembre

Ja som al setembre i, de mica en mica, iniciem el nou curs pastoral 2019-2020. Les diòcesis, les parròquies, les delegacions, les institucions diocesanes, els diferents àmbits, el de la família, el de l'educació, el dels col·legis, el de la Pastoral juvenil i missionera, el de la Pastoral obrera, tots ofereixen els seus programes, els seus horitzons. És bo que col·loquem uns batecs a aquestes programacions.

- El nou curs té una aroma especial: frescor i reptes nous, un zel pastoral renovat i ple d'il·lusió per part de tots els agents.
- El fruit depèn fonamentalment del Senyor, però també del nostre entusiasme creient i pastoral, de la nostra esperança i de la feina que fem tots i cadascun dels que formem la comunitat eclesial.
- Hem de deixar de banda els «cansament existencial i d'identitat», per sentir-nos joiosos de ser el que som i de la missió que tenim.
- El moment actual és el més important, «el passat» ja va passar i no podem viure de somieig, i el «futur» no sabem com ni què serà.
- Cal tenir present el que deia sant Joan Pau II: «Déu pot salvar el món de moltes maneres, però ha volgut que siguem nosaltres els que fem l'oferta de la salvació.»
- I no oblidem que avui el món necessita més testimonis que mestres. Serà el contagi del bé, el que produeixi els béns més importants.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Analfabetisme religiós

Estic totalment d'acord amb l'afirmació de Pere Micaló, en l'edició 2.084 de *Catalunya Cristiana*: «L'analfabetisme religiós no és un problema de l'Església, sinó un problema d'identitat de país.» Estic submergida en l'estudi del dietari d'un rector (1591-1647) i l'altre dia pensava que d'aquí a no gaire es farà difícil copsar el perquè de certes coses: per què en determinats moments de l'any s'atipa de comprar bacallà i arengades?, per què el 28 de gener compra una lliura de candelles?, per què l'arrendament de la carnisseria del poble va de Pasqua a Carnestoltes?...

ANNA DURAN
Barcelona

Agraïment

Des de fa molts anys, cada setmana hem esperat, i seguim amb il·lusió, l'arribada a casa de la *Catalunya Cristiana*. Quan la tinc a les mans i veig la seva qualitat, creixent i avançant al pas del temps, el seu contingut sempre actual i de suggestiva presentació, penso amb les hores dedicades a la reflexió i el servei generós de tots vosaltres, equip de redacció, que traieu a la llum aquestes seleccionades pàgines en la vostra publicació setmanal.

Valoro moltíssim el fet d'una informació actualitzada que ens posa al dia temes eclesials, socials, litúrgics i d'espiritualitat, especialment interessants per a nosaltres, Poble de Déu que peregrina.

Sovint ens trobem travessant el desert, enmig d'una època àrida, pel

que fa al descobriment dels valors implícits en el missatge evangèlic i la presència de l'esperit de Jesús sempre entre nosaltres.

Ens acompanyeu a observar tantes actituds positives que, malgrat tot, afloren cada dia. Els vostres reportatges són animadors, ens posen al descobert les nostres arrels a la vegada que ens fan evident que estem envoltats «d'un gran núvol de testimonis», com diu l'apòstol Pau, en una de les seves Cartes.

Us vull dir que em sento amb molta comunió amb vosaltres: director, redactors i col·laboradors del nostre setmanari. El camí és llarg, però sempre anem endavant!

Moltes gràcies!

MARIA DOLORS AMAT
Barcelona

Odi contra les religions

L'increment de l'odi contra les religions a Europa és un símptoma de la radicalització de determinats sectors polítics, socials i culturals. Un radicalisme d'arrel ideològica que atempta contra la llibertat religiosa, que és un dels termòmetres més evidents de les llibertats en una democràcia. Europa, que ha estat el bressol del respecte a la dignitat de la persona i a la seva llibertat de creença, hauria de prendre seriosament aquests símptomes d'intolerància i odi contra el religiós, en particular el cristià. Un odi que no s'explica sense la causa d'un nihilisme existencial que no coneix límits.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

El cinema ha plasmat en diferents ocasions la figura del sacerdot catòlic

«Ego te absolvo...»

Hi ha pel·lícules en les quals l'assassí és —oh, sorpresa!— el major dom, altres en les quals el guapo és —com sempre!— l'heroi, però no n'hi ha gaires que presentin el personatge clau de la trama com a... sacerdot. I comptades amb els dits d'una mà les que, tenint un sacerdot com a protagonista, han obtingut un èxit de taquilla clamorós. Però l'any 2010 es va produir el «miracle»: la pel·lícula *La última cima* va obtenir aquest reconeixement. I, a sobre, era un documental! De només vuitanta dos minuts de durada! Una cosa inaudita. Feliçment inaudita.

Qui li havia de dir al sacerdot

i muntanyenc Pablo Domínguez Prieto que es convertiria en l'«estrella» d'una pel·lícula un any després de la seva mort? Que la seva vida —i la seva mort, als 42 anys, en un accident fatal quan baixava del cim del Moncayo— deixaria una empremta tan profunda en milers d'espectadors? Que el seu testimoni de fe i generositat interpel·laria tantíssimes persones? Que el cineasta Juan Manuel Coteló aconseguiria, a través d'unes imatges que transmeten audàcia, entusiasme i veritat, dinamitar tota una sèrie de prejudicis al voltant de la vocació sacerdotal?

El setè art ens ha brindat al llarg

Montgomery
Clift a «Yo
confieso».

dels anys diferents històries en les quals el protagonista és un sacerdot catòlic. Inoblidable és la creació que va fer Spencer Tracy d'una autèntica llegenda en l'àmbit de la pedagogia, el pare Flanagan, en dos films memorables: *Forja de homes* (1938), per la qual va obtenir l'Oscar al millor actor, i *La ciudad de los muchachos* (1941). Carismàtic i bondadós, Edward J. Flanagan es va dedicar en cos i ànima a l'educació d'infants i adolescents sense llar.

A Tracy el collet li quedava com un quant. Va interpretar en dues ocasions més, de manera magistral, sengles sacerdots a *San Francisco* (1936) i *El diablo a las cuatro* (1961).

Un Oscar com a actor principal va rebre també Bing Crosby per l'actuació magnífica del pare O'Malley a *Siguiendo mi camino* (1944). Aquesta comèdia musical irradia optimisme i amor al proïsme. Crosby interpreta un jove i enèrgic sacerdot que és enviat a una parròquia on escassegen els feligresos. Allà s'enfrontarà amb un sacerdot gran i rondinaire, interpretat a la perfecció per Barry Fitzgerald (premiat també amb l'estatueta d'or al millor actor de repartiment).

L'any següent, Crosby va tornar a donar vida al pare O'Malley a *Las campanas de Santa María*, dirigida també per Leo McCarey, en la qual la seva destinació és un col·legi regentat per una comunitat de monges. Allà coneixerà la germana Maria Benedicta, directora de l'escola, interpretada brillantment per Ingrid Bergman. Entre tots dos la tensió es posa de seguida de manifest, perquè ell propugna uns valors progressistes mentre que ella s'obstina a mantenir una actitud tradicional.

Són films en els quals es donen a

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

conèixer les virtuts de les persones consagrades al servei de la religió catòlica. Com a *Las llaves del Reino* (1944), llargmetratge basat en la biografia del sacerdot escocès Francis Chisholm, cèlebre per la seva intensa activitat missionera en una Xina pobra i hostil. Gregory Peck porta a terme una feina excepcional, per la qual va aconseguir la primera nominació a l'Oscar com a millor actor.

Gairebé quaranta anys després, Peck es va tornar a vestir de capellà a *Escarlata y negro* (1983), pel·lícula basada en fets reals i realitzada per a la televisió. Es tracta de la història del pare Hugh O'Flaherty, destinat al Vaticà durant la Segona Guerra Mundial, que va salvar quatre mil fugitius del nazisme.

Francament sensacional està Karl Malden a *La llei del silenci* (1954), com el pare Barry, que conviu amb els obrers dels molls novaiorquesos i els defensa de les màfies. Sensacionals són les escenes al costat d'un genial Marlon Brando, a qui ajuda a prendre una decisió valenta i correcta. Merescudament, Malden va ser nominat a l'Oscar com a millor actor de repartiment. Obra mestra d'Elia Kazan.

Un film poc conegut del director John Ford és *El fugitiu* (1947). En un país centreamericà, el govern prohibeix la llibertat de culte i els religiosos són acorralats per les autoritats. Un sacerdot decideix escapar de la clandestinitat i es veurà obligat a recórrer un camí atzarós, ple de caos i de corrupció. Aquest és, a grans trets, l'argument. El personatge del sacerdot, immersit en un mar de dubtes per la seva fugida, està magistralment interpretat per Henry Fonda.

Tracy, Crosby, Peck, Fonda... actors extraordinaris que es van posar a la pell i l'esperit de ministres de la Paraula de Déu. En aquest «olimp» meravellós no hi podia faltar Montgomery Clift. A *Yo confieso* (1953) destaca la colossal força interpretativa en el paper d'un sacerdot que ha d'encobrir un criminal pel secret de confessió. Alfred Hitchcock va saber extreure dels bonics ulls de Monty una infinitat de matisos dramàtics. Sens dubte, és el capellà més turmentat i seductor de la pantalla.

Basant-se en el personatge del pare Brown, creat per l'il·lus-

Grans actors (Spencer Tracy, Henry Fonda, Montgomery Clift, Gregori Peck...) han interpretat sacerdots a la pantalla

tre escriptor G. K. Chesterton, el 1954 es va filmar *El detective*. Alec Guinness ofereix tota una lliçó interpretativa com el rector sàgaç i excèntric, d'aparença ingènua, aficionat a desentranyar misteris, en una trama en la qual convergeixen suspens i comèdia. En la seva autobiografia, Guinness explicava que es va convertir al catolicisme arran d'una anècdota que va passar durant el rodatge d'aquesta pel·lícula. Per cert, que Chesterton, de creences anglicanes, s'havia convertit a l'Església catòlica el 1922.

Grans actors còmics, i coetanis, com el mexicà Cantinflas, el francès Fernandel o l'espanyol Paco Martínez Soria també es van convertir en capellans a pel·lícules tan entranyables com *El Padrecito* (1964), *Don Camilo* (1952) —i les seves quatre seqüeles— i *¡Se armó el belén!* (1970). Tres indiscutibles asos de

Charlie Cox protagonitza «Trobaràs dracs».

pels personatges de fe inquebrantable en Déu i solidaritat incondicional. Exemples són Robert De Niro a *Sleepers* (1996) o Edward Norton a *Més que amics* (2000). També, hem d'assenyalar llargmetratges excel·lents com *Léon Morin* (1961), amb Jean-Paul Belmondo; *Conspiració per a un assassinat* (1988), amb Christopher Lambert, o *Si Dios quiere* (2015).

Si prenem com a base la biografia de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, el 2011 el director Roland Joffé va fer *Trobaràs dracs*. Ambientada en la guerra civil espanyola, s'hi afronten qüestions com el rancor i el perdó, l'odi i l'amor... tots aquests «dracs» contra els quals lliurem la nostra batalla interior. Charlie Cox interpreta el fundador de l'Opus Dei amb una convicció absoluta.

Altres films posen el dit a la nafra en l'assumpte dels maltractaments i dels abusos, com *Los niños de San Judas* (2003) o *El dubte* (2008), per la qual Philip Seymour Hoffman, com el pare Brendan Flynn, en qui recau la sospita de conducta inapropiada, va ser nominat a l'Oscar com a millor actor de repartiment.

l'humor. Inspirada en la novel·la homònima de Benito Pérez Galdós, el superb talent cinematogràfic de Luis Buñuel va gestar *Nazarín* el 1959. Un sacerdot humil (impecable Paco Rabal) comparteix la pobresa amb els més necessitats, però la seva acció altruista provoca incomprensiblement reaccions agressives i amenaçadores.

Una altra de les pel·lícules notables en les quals el sacerdot protagonista pateix una crisi de consciència en comprovar que les seves bones intencions desemboquen en controvèrsia i frustració és *Diario de un cura rural* (1951), de Robert Bresson. L'actor Claude Laydu —que dos anys després va tornar a interpretar un sacerdot en la molt estimable *La guerra de Dios*— broda el seu personatge.

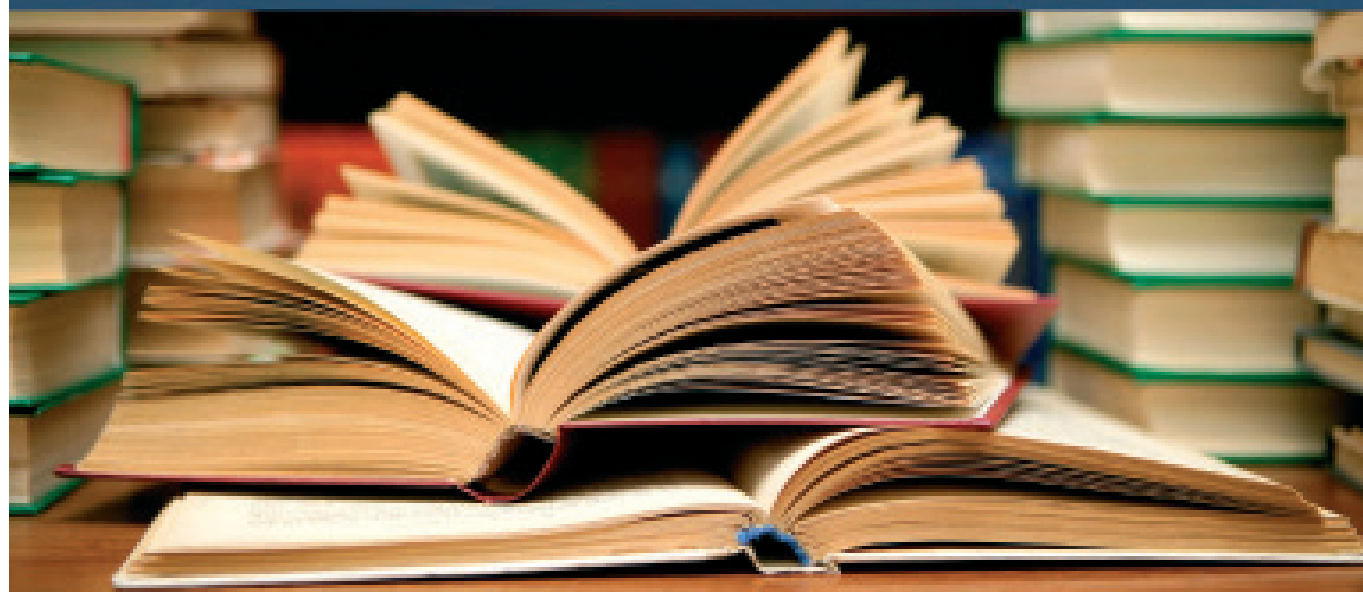
Avui dia no falten estrelles del cel·luloide que es deixen seduir

Actualment, la seva escola necessita alguna cosa més que el millor especialista en neteja

Lunet consulting
LA CONSULTORIA ESPECIALISTA EN FACILITY SERVICES

LUNET som especialistes en neteja i facility services per a escoles. I a partir d'ara, també consultors. Amb LUNET CONSULTING neix la 1a Consultoria Especialista, un nou model millor adaptat a les noves necessitats de la seva escola. Parlen? Truquin al 902 010 977 o entrin a www.lunetconsulting.es. I un dels nostres consultors li farà una proposta sense compromís.

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'Arenys de Munt / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de Badalona / Biblioteca Pere Casaldàliga, de Balsareny / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de Berga / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de Calella / Biblioteca Central de Cerdanyola del Vallès / Bibliobús Montnegre, de Granollers / Biblioteca Can Sumarro, de L'Hospitalet de Llobregat / Biblioteca Central Tecla Sala, de L'Hospitalet de Llobregat / Biblioteca Central d'Igualada / Biblioteca del Casino de Manresa / Biblioteca Can Puiggener de Sabadell / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de Sant Cugat del Vallès / Biblioteca Montserrat Roig de Sant Feliu de Llobregat / Biblioteca Central de Santa Coloma de Gramanet / Biblioteca Central de Terrassa / Biblioteca Pública de Lleida / Biblioteca Sant Agustí de La Seu d'Urgell / Biblioteca Pública de Sort / Biblioteca Pública de Tarragona / Biblioteca Popular de la Garriga / Biblioteca Popular Mataró / Biblioteca del Seminari de Tortosa / Biblioteca Pública de Girona / Biblioteca de Catalunya, de Barcelona / Biblioteca Popular Sant Adrià del Besòs / Biblioteca Popular Joan Triadú de Vic / Biblioteca del Seminari Diocesà de Girona / Biblioteca Parroquial de Sant Pere Sallavina

Amb el suport de:

Laboratori d'alt nivell de seguretat. / Maggie Bartlett-NHGRI

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Va avançant l'estudi dels virus i de com deturar-ne l'acció

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Els virus són els organismes més petits que existeixen. Tenen una mida d'una centèsima de micròmetre, és a dir, són unes cent vegades més petits que els bacteris de la nostra fauna intestinal (com us explicava en aquesta pàgina no fa gaire). La seva petitesa fa que no es puguin veure amb els microscopis ordinaris. Només els microscòpics electrònics arriben a percebre'ls. La seva constitució és molt simple: només tenen un genoma recobert per una capa de proteïna. Són paràsits de les cèl·lules. S'hi introdueixen i hi deixen la seva informació genètica. Se'n coneixen uns 263 tipus amb capacitat d'infectar els humans i tot sovint causen brots d'epidèmia en diferents indrets de la Terra.

Tot això fa poc que se sap. Curiosament, a finals del segle XIX s'idearen per obra de Jenner i Pascal les primeres vacunes contra malalties d'aquest tipus amb bons resultats, sense haver vist mai cap d'aquests microbis (el microscopi electrònic no es va inventar fins al 1931). Però sí que s'anaven trobant noves vacunes contra certs virus. El de la verola, per exemple, es va declarar ja vençut el 1980, segons una declaració feta per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Però resta encara molt a fer. Un problema que presenten és que

experimenten mutacions amb relativa facilitat (*mutació* vol dir canvi en el genoma), cosa que dificulta trobar la vacuna exacta. I hi ha virus que han fet molt de mal. El virus de l'Ebola, per exemple, que es va desencadenar a Guinea el 2013, ja acumula més de 10.000 víctimes. Aquest virus es va estendre als països veïns i fins i tot se'n detectaren casos a Amèrica del Nord, a Itàlia i a Espanya. I si parlem de temps pretèrits, podem citar el virus de la grip, que el 1918 va arribar a produir 25 milions de morts. I el 1957 hi hagué el de la grip asiàtica, que va causar gairebé dos milions de víctimes, i el del 1968 a Hong Kong, que en va provocar prop d'un milió.

I un virus actual que s'està mirant d'eliminar és l'anomenat VIH, que provoca la sida (síndrome d'immunodeficiència adquirida), cosa que vol dir que deixa el malalt sense defenses amb capacitat de sofrir fàcilment una infecció mortal. Té l'origen a Àfrica, al Congo, cap al 1920, i s'ha estès per tot el món. Tot això ha fet que l'OMS creés la Xarxa Mundial d'Alerta i Resposta davant de Brots Epidèmics. Així, s'han començat a preveure els riscos d'epidèmies (com la del virus del Zika el 2016). I la cosa va endavant. Que continuïn els esforços dels experts en aquest punt tan important per a la salut humana!

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

 Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Un cas singular és el dels tres germans Josep, Àngel i Ramon Garriga i Boixader, nascuts a Vic al darrer terç del segle XIX, fills d'un fuster, tots tres preveres i amb vocació artística. D'ells, ens en va deixar un bon retrat mossèn Camil Geis, que els va conèixer i tractar, i va fer la biografia del Ramon.

Dels tres germans, en Josep, nascut el 1870, va morir jove, el 1927, als 53 anys. Havia estudiat al Seminari de Barcelona, on s'havia traslladat a viure la família. Va ser vicari a les parròquies de Parets, Olesa de Montserrat i Santa Eulàlia de Vilapiscina, i des del 1915 fins que va morir, beneficiat de la parròquia de la Mare de Déu del Carme. Les seves publicacions esparses serien aplegades i editades pel Foment de Pietat pòstumament. Però la seva millor habilitat seria la pintura (arribaria a exposar, el 1926, a la Sala Parés de Barcelona).

L'Àngel, el més gran, havia nascut el 1867, va ser un poeta destacat, jocfloralista de joventut, molt verdaguerià; va publicar, en vida, *Poesies premiades*, *Els Sants Màrtirs de Catalunya*, *Rectorals* i *Les festes parroquials de tot l'any*. Pòstumament l'Institut d'Estudis Ilerdencs va editar el recull de la seva obra completa, amb un pròleg biogràfic.

Ecònom a Vallgorguina, rector a

Sant Genís de Vilassar, el 1910 dissenyà la senyera del Centre Moral Eulalienc, de Vilapiscina a Barcelona i el 1922 passà de Cerdanyola a Lleida, com a canonge de la catedral; va morir el 24 de gener del 1949.

El darrer germà, el més longeu de tots, també el més popular, va ser en Ramon, que seria més conegut com l'Ermità de Samalús. Nascut també a Vic el 1876, seguiria la veta jocfloralista dels seus germans: el 1906, premiat a Girona, però abans, des del 1901, havent estat ordenat prevere, seria vicari del seu germà Àngel, rector a la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola del Vallès.

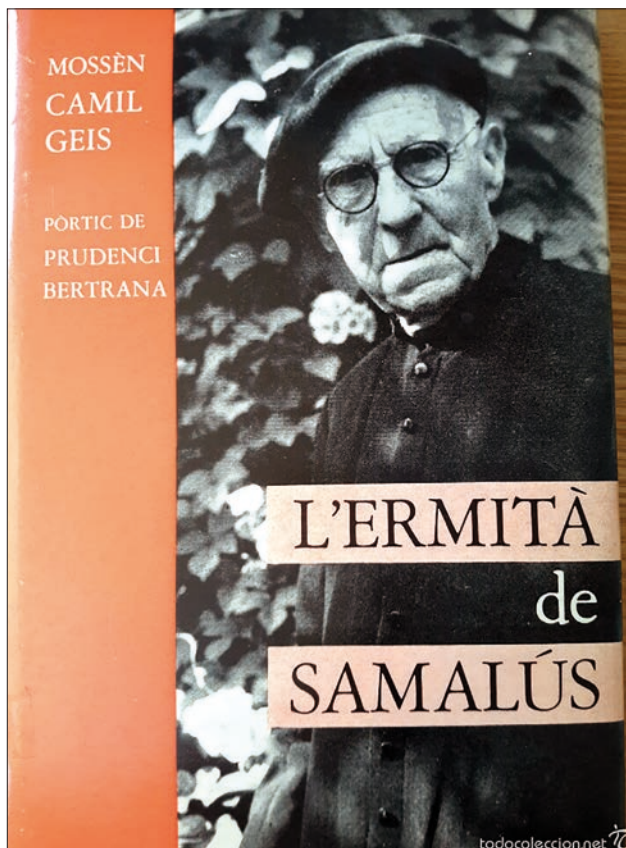
El 1926 seria proclamat mestre en Gai Saber en els Jocs Florals de Barcelona, en haver vençut en tres ocasions. *Contes blancs*, *Estampes i calcomanies*, *La meva ofrena*, *Somnis entre palmes*, *Llorer sobre cendres*, *Nadal a Muntanya*, *La Glòria*, *Cronos*, són algunes de les seves obres. Aquesta darrera, del 1951, va ser traduïda al castellà per Marià Manent. Publicà infinites poesies, moltes signades amb pseudònim i es va relacionar amb gent de l'art i la literatura (gran amic de Prudenci Bertrana o d'Apel·les Mestres), també escriví i publicà en francès.

Des del 1915 passaria a la parròquia de Sant Andreu de Samalús, al Montseny, on va residir a Can Cuní, que va convertir en un veritable museu d'art i antropològic, signant sovint com *L'Ermità de Samalús*, nom amb què popularment se'l coneixia. Va ser també beneficiat, el 1922, de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, al Guinardó.

Convertit en un venerable mossèn ancià, el dia de Sant Jordi del 1961 va rebre un homenatge popular a Samalús, amb banquet al Balneari Blancafort de la Garriga i actuacions corals. La seva mort, ja nonagenari, s'esdevingué el 22 de març del 1968, i el seu enterrament va ser una gran manifestació de dol, amb gent vinguda d'arreu.

GENT DE CASA

Els tres germans Garriga i Boixader, preveres

Camil Geis va escriure la biografia de Ramon Garriga Boixader.

FRANCESC RIU ROVIRA DE VILLAR, SDB

Carta del papa Francesc als joves
«Crist és viu» Edebé, 2019, 158 pàg.

El motiu d'aquesta publicació és facilitar-vos no tan sols l'accés al contingut d'aquesta extraordinària Carta, sinó també la consegüent aplicació dels seus missatges a la pròpia vida com a membre d'aquesta Església que necessita renovar-se continuament, és a dir, *rejovenir-se*. Quan l'hagueu llegida, segur que aquest missatge us haurà quedat ben gravat a la memòria: Crist és viu!

ÁLVARO FRÍAS (Ed.)

Vivir con una persona con trastorno límite de la personalidad
Desclee de Brouwer, 2019, 216 pàg.

El Trastorn Límit de la Personalitat (TLP) és un problema mental greu que afecta el 2% de la població general adulta. Els símptomes són molt variats i generen sofriment a qui el pateix i a les persones que els envolten. Aquest text neix de la necessitat de dotar els familiars d'una eina que serveixi com a complement a les recomanacions dels professionals.

ISABEL GÓMEZ-ACEBO

Agua
San Pablo, 2019, 113 pàg.

En aquest text l'autora ens proposa una reflexió profunda sobre la vida, sobre l'origen i el final; sobre l'espiritualitat, la vocació personal o la nostra relació amb el proïsme i amb Déu, amb l'aigua com a protagonista. La senzillesa i la profunditat d'aquesta proposta narrativa exerceixen un atractiu poderós sobre el lector, que es veurà interpellat pel sentit de les seves reflexions.

KATE ATKINSON

La mecanógrafa
AdN Alianza de Novelas, 2019, 411 pàg.

El 1940 Juliet Armstrong, de divuit anys, es veu immersa a contractar en el món de l'espionatge quan la fitxen per monitoritzar les anades i vingudes dels britànics simpatitzants del feixisme en un departament de l'M15.

Espies, traïcions i lleialtats. Una novel·la apassionant sobre la Segona Guerra Mundial.

SALVADOR MACIP

Els finals no arriben mai de sobte
Enciclopèdia, 2019, 305 pàg.

L'11 de setembre del 2001, en aquesta Nova York convulsa, uns personatges deambulen astorats per una escena que encara no saben fins a quin punt afectarà la Història. En Guillem, un metge que intenta treure's de sobre el record de la seva companya de feina, amb qui mantenia una relació d'amagat de la seva dona, la Sandra. I en Roger, que aspira a ser escriptor.

MANUEL DE LORENZO

Todo lo demás era silencio
Suma, 2019, 189 pàg.

Lucía y Julián són una parella com moltes altres, dues persones que saben aprofitar les petites dosis de felicitat quotidiana que els regala la vida. No obstant això, de sobte, la seva realitat fa un tomb i topen amb el dolor i l'abisme. Aleshores, tots dos entrenen un viatge cap als orígens, en el qual descobriran el valor immens dels records.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSAN MONTULL

Salesià

EL ODI QUE DAS

DIRECCIÓ: George Tillman Jr.

INTÈRPRETS: Amandla Stenberg, Russell Hornsby, Lamar Johnson, Issa Rae

MÚSICA: Dustin O'Halloran

GÈNERE: drama

129 minuts

Estats Units

L'arma de la veritat

Basada en una novel·la del mateix títol, *El odio que das* explica la història de Starr Carter, una adolescent negra que viu en un barri pobre afroamericà.

Els pares de Starr volen que els seus fills estudiïn en un institut que els permeti veure un món més ampli que el del seu barri, on les bandes i les drogues hi són habituals. Precisament el pare de Starr va viure en la seva joventut el desastre de formar part d'una banda i d'anar a la presó. Per res del món vol que els seus fills repeteixin aquesta experiència.

Amb un gran sentit religiós i amb els valors del perdó i de l'amor ben arrelats, la família viu unida, conscient del racisme que hi ha en molts ambients i aprenent a acomodar-se al racisme sense posar-se en perill.

Un dia en Khalil, amic de Starr, és assassinat davant seu per un policia. La jove es debat en un mar de contradiccions: acusar el policia blanc, dir la veritat a l'institut, denunciar les xarxes mafioses de bandes que van convertir en Khalil en un venedor de droga... Qualsevol opció suposa un perill en la vida de Starr i de la seva família. Haurà de decidir.

El film afronta temes molt seriosos sense cap maniqueisme: la violència racial, la família, la dificultat perquè sigui veraç, l'opció per la no-violència, el racisme quotidià...

tots aquests temes són presentats d'una manera magnífica. La història concreta de Starr s'universalitza aviat per fer que l'espectador es preguntï si hem de dir la veritat malgrat que ens costi la llibertat o si hem d'apostar pels petits valors encara que semblin inútils.

Amandla Stenberg interpreta la jove Starr en una actuació absolutament memorable. Cada escena està resolta amb un dramatisme excel·lent, cada enquadrament fascina, tot el muntatge atrapa l'espectador des del principi i no el deixa anar fins al final.

Aquest film pedagògic i bonic reflexiona sobre la inutilitat de l'odi. Qui odia —diu el film— queda encadenat a la persona odiada. Sembrar odi i sentiments de venjança ens col·loca en una espiral de la qual no hi ha sortida. Cal que algú trenqui aquesta espiral per poder sobreviure. I és precisament el reconeixement de la dignitat humana de cada persona, per sobre de la seva raça i condició, la base per poder desarmar-se de la pròpia violència personal. Excel·lent per a educadors i joves, *El odio que das* és una obra commovedora, profunda i valenta que aporta un missatge humanitzador. Sense truculències, sense moralines, amb professionalitat. Estupenda.

AMB BON HUMOR

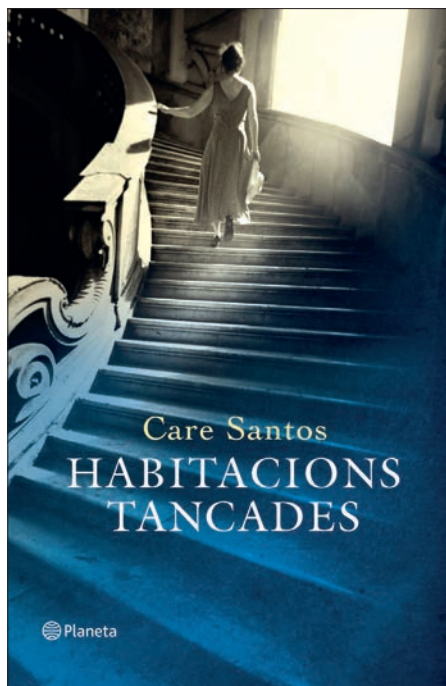

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU
Síndica de Greuges de la URL

Retrat d'època

CARE SANTOS

Habitacions tancades

Editorial Planeta, 2011, 544 pàg.

Se'n pot fer una lectura des de diverses perspectives: històrica, cultural, antropològica, social, ideològica... sabent que no són lectures aïllades i que, sovint, s'encaixen les unes amb les altres. Ficció sociohistòrica en el sentit que els noms que identifiquen són imaginaris (tot i que no tots). Personalment, m'ha interessat «l'encaix»; desentrellar el misteri que es presenta ho veig com excusa per mantenir l'atenció lectora. A vegades aquesta atenció decau, i no t'ho pots permetre perquè la diversitat de personatges i situacions no aconsella abandonar-la; l'índex final ajuda a mantenir la relació entre els personatges i el seu lloc en el moment lector. Novel·la construïda com un trencaclosques de formes literàries, situacions humanes, amb salts en el temps que es recuperen, fitxes artístiques, missatges electrònics... amb coincidències amb *Mirall trencat* de Rodoreda. Va ser adaptada a la televisió per Lluís Maria Güell.

Una família, els Lax, ens situen a finals del segle XIX fins la meitat del segle XXI a Barcelona. Una època, uns costums, una estratificació social humanament feridora, una manera d'entendre la vida i les persones pròpia d'un tipus de burgesia que vol dissimular, amagar, la punyent solitud humana dels seus protagonistes: l'aparença és el que compta. Una *habitació*, aquesta, que no deixa veure l'isolament humà dels seus protagonistes restant a l'ombra d'altres mirades que no siguin la pròpia (com Amadeu, dilapidador, faldiller, sense entranyes... amaga entre les mans el plor per la mort de la seva germana). I, la revolta popular de la Setmana Tràgica que s'excedeix en les formes però no en el fons.

Amadeu és pintor reconegut i d'èxit, fa pensar com ha influït en la seva personalitat la infància que va viure fent recordatori d'allò que en aquesta etapa de la vida marca les que li segueixen. Una altra *habitació* on resideix, potser, la llavor de la seva manera de ser i de fer. Hi ha un munt d'*habitacions tancades* a tots nivells: personal, social, històric... a la novel·la, a la realitat. Ahir, avui.

RAUXA

Lazzaro

La pel·lícula *Lazzaro felice*, de la directora italiana Alice Rohrwacher, presenta una persona singular. Enmig de la nostra societat actual —sense esperança, replegada sobre ella mateixa i que viu en la buidor i el sense sentit— apareix, quan ja no l'esperava ningú, un innocent. La puresa de Lazzaro és tan veritable que els que l'envolten, o bé es veuen empesos a admirar-lo i estimar-lo amb devoció, o bé són incapaços de comprendre'l i l'ataquen com un ramat de llops afamats. Els mateixos que anhelan la puresa, no la reconeixen quan la tenen al davant i la menyspreen amb la més gran brutalitat.

L'innocent i entranyable Lazzaro és l'ase dels cops de tothom, però ell, obedient, no aixeca mai la veu. Sense malfiança ni suspicàcia es posa al servei dels altres quan toca i quan no toca, encara que a canvi només rebi bastonades i insults. És pacient i bondadós, fins i tot si els qui l'envolten no ho són amb ell; no coneix l'enveja ni l'orgull, tampoc no s'irrita ni es venja quan en té l'oportunitat; no pot viure ni un instant en la mentida, perquè només estima la veritat, i en bé de l'amor i de la veritat, tot ho suporta. Alguns el prenen per un idiota, o per una persona amb un infantilisme patològic. Però la infància que ens proposa Lazzaro no és cap immaduresa, ni cap intent de refugiar-se en el passat, sinó la vida mateixa, aquella vida que batega i s'alegra malgrat el mal que l'assetja per tot arreu, aquella vida que dura per sempre.

EDUARD BRUFÀU

Agenda

Altres bisbats

NOVAHUMANITAS

El **cap de setmana 28 i 29 de setembre**, a València, sessions de formació humana *Viure l'amor veritable* amb M. Ángeles de los Ríos (www.novahumanitas.org).

Barcelona

FESTA MAJOR

El **diumenge 8 de setembre**, a les 12.00, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, presideix la missa a la festa major de Santa Maria de Caldes d'Estrach.

SEMINARI

El **dimarts 10 de setembre**, a les 19.00, acte d'inici de curs del Seminari Conciliar de Barcelona presidit pel cardenal Joan Josep Omella (c/ Diputació, 231).

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT

El **dimecres 11 de setembre**, a les 10.00, missa en record de tots els defensors de Catalunya a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona.

LA NIT DE LES RELIGIONS

El **dissabte 14 de setembre**, a les 10.00 i a les 16.00, visita a l'espai interreligiós de Migra Studium (c/ Palau, 3 - Barcelona); a les 20.30, concert-pregària *El camí interior*, amb textos de la Bíblia i de místics i místiques cristians, conduït per Elena Andrés a l'església Ntra. Sra. de la Victòria. Inscripcions: info@migrastudium.org.

El **dissabte 14 de setembre**, a les 18.00, inauguració de l'exposició *Terol'150: 150 anys d'història de l'església*; taller de pintura amb Sergi Barnils i concert de gospel. Església evangèlica de Gràcia (c/ Terol, 22 - Barcelona).

El **dissabte 14 de setembre**, a les 19.00, *L'espiritualitat com una realitat quotidiana* (experiència del sufisme); recital de poesia sufí amb música de llaüt. Associació Adalil i Associació Puente de Comunicación Internacional (Sala de Martí

l'Humà, pl. del Rei, 1 - Barcelona).

PEDRALBES

El **diumenge 15 de setembre**, a les 11.30, visita guiada *El monestir de Pedralbes. Història i art* (reserves: tel. 932 563 427).

FRANCISCANISME

Els **dimarts del 17 de setembre al 14 de gener**, a les 19.00, fra Jacint Duran i fra Josep Manuel Vallejo imparteixen el curs d'introducció a l'espiritualitat franciscana a la Facultat de Teologia de Catalunya (informació: tel. 934 534 925).

Girona

TERRADES

El **diumenge 8 de setembre**, a les 12.00, missa de la festa del santuari de la Mare de Déu de la Salut de Terrades.

VILABERTRAN

El **dissabte 14 de setembre**, a les 20.00, visita teatralitzada *Les noces de Vilabertran* a la canònica de Santa Maria de Vilabertran (reserves: tel. 972 508 787).

Tortosa

ULLDECONA

El **diumenge 15 de setembre**, a les 11.30, missa final de les festes quinquennals a l'ermita de la Mare de Déu de la Pietat d'Ulldecona.

Vic

CATALONIA SACRA

El **dissabte 14 de setembre**, a les 11.30, conferència davant l'obra *La taula de la Pentecosta de la catedral de Vic* amb Irene Abril (reserves@cataloniasacra.cat).

COVA DE MANRESA

Del **dissabte 21 de setembre al di lluns 30**, exercicis amb Ramon Fabregat, s.j. (tel. 938 720 422).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè polítics, científics i economistes treballin plegats per la protecció de mars i oceans

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcrist

catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Santiago Agrelo, Joan Arimany Juventeny, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Jaume Castro, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Josep Maria Massana, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Gemma Segura, Lluís Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

EDUARD BRUFAU

Des del mes de març passat Carles Llinàs és el nou degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL), en substitució de Mn. Jaume Aymar, director d'aquest setmanari. Parlem amb Llinàs sobre els reptes de la facultat i el paper de la filosofia i la teologia en la complexa societat contemporània.

Quins són els reptes principals de la Facultat de Filosofia de Catalunya?

Sobretot, hem d'aconseguir arribar a més gent. Tothom diu —i és veritat— que s'ha renovat l'interès pels estudis filosòfics, a causa de diversos factors com, per exemple, els desafiaments cada cop més radicals que planteja la tècnica i la insatisfacció que produeix un món creixentment deshumanitzat. Fa trenta anys que la nostra Facultat proporciona una formació capaç de repensar les coses amb esperit crític, amb un coneixement fonamentat, des d'una perspectiva alhora clàssica i oberta als reptes de cada moment. Massa persones encara no saben que això ho estem fent al centre mateix de Barcelona, potser al costat de casa seva.

Com a degà, com es proposa que sigui la Facultat d'aquí cinc o sis anys?

Vull que sigui una Facultat que segueixi demostrant amb fets, com fins ara, que ser eclesiàstica no vol dir ser clerical, i que donar títols civils no significa ser «civilista». La Facultat de Filosofia de Catalunya és una Facultat eclesiàstica que, amb d'altres institucions d'Església, l'any 1991 va fundar la Universitat Ramon Llull, universitat civil d'inspiració cristiana i sense ànim de lucre. Alhora, des del 2015, formem part de l'Ateneu Sant Pacià. Tenim un Grau en Filosofia que es pot seguir tant en la via eclesiàstica com en la civil, un Màster en Filosofia i Estudis Humanístics i un Programa de Doctorat sobre Humanisme

Carles Llinàs, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL)

«La filosofia no és una visió del món, sinó una decisió per l'ésser i per la raó»

i Transcendència compartit amb la Universitat Pontifícia Comillas de Madrid. Aquest proper any acadèmic iniciarem el nou Grau en Filosofia, Política i Economia, en col·laboració amb Comillas i la Universitat de Deusto (Bilbao), que impartirem al Campus de La Salle. Des de la fermesa de les nostres conviccions cristianes, des de la força d'una formació en Filosofia i Humanitats que segueix creient que les flors i

els fruits dels arbres es nodreixen d'allò que puja de les arrels, ens esforcem per servir l'Església i les necessitats més autèntiques dels homes i les dones d'avui, més enllà de les artificioses contraposicions de «civilisme» i «clericalisme».

Quina visió del món s'espera que adquireixi l'alumne que estudia a les seves aules?

De «visions del món» en té tothom avui dia, i a mi personalment no m'agradaria que els alumnes sortissin de la nostra Facultat precisament amb una «visió del món». Una «visió del món» és com un tornavís: un instrument molt útil per fer determinades coses, però completament inepte per entendre el món o per aferrar-se les preguntes fonamentals. Comprendre no vol dir necessàriament dominar, i les visions del món el que volen sobretot és dominar. La teologia de debò no és una visió del món, sinó un encontre amb la persona de Jesucrist; igualment, la filosofia de debò no és una visió del món, sinó una decisió per l'ésser i per la raó, essencialment incompleta i oberta (fins i tot, de vegades, contra si mateixa).

Com es pot potenciar l'amor per la cultura i el pensament entre els catòlics?

Els catòlics no són immunes a aquells trets del món actual que tendeixen a disminuir l'amor per la cultura i el pensament: la distracció permanent induïda pels mitjans tècnics i de comunicació, la pèrdua del sentit de l'esforç i de la concentració, la confusió de llibertat i absència de sòl i de rigor amb un mateix, l'individualisme extrem, l'infantilisme i la impaciència en la satisfacció dels desitjos, el pragmatisme irreflexiu, etc. Tot allò que ajudi a prendre consciència i a distanciar-se d'aquests obstacles per a una vertadera humanització, ajuda a potenciar l'amor per la cultura i el pensament.

VIATGES El Corte Inglés

TURISME RELIGIÓS

Pròximes peregrinacions

Roma

5 dies

Del 29 d'abril al 03 de maig 2019

985€

Extremadura

5 dies

Del 13 al 17 de maig 2019

550€

Andorra + Lourdes

7 dies

Del 27 de juny al 03 de juliol 2019

565€

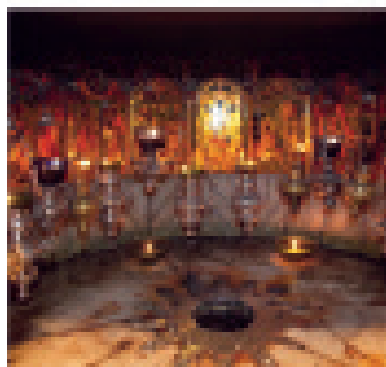

Lisboa + Fátima + Porto

6 dies

Del 08 al 13 de juliol 2019

895€

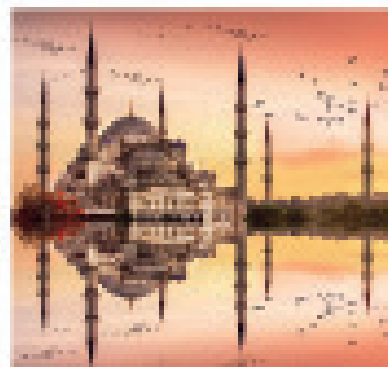

Terra Santa

8 dies

Del 08 al 15 de juliol 2019

1.580€

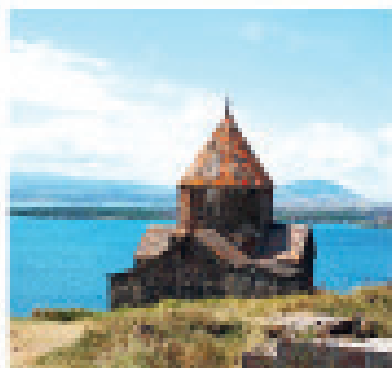

Turquia - Petjades de Sant Pau

9 dies

Del 22 al 30 de juliol 2019

1.590€

Armènia

8 dies

Del 28 al 31 de juliol 2019

1.380€

Polònia - Petjades de Sant Pau

8 dies

Del 07 al 14 d'agost 2019

1.455€

Terra Santa - Advent a Terra Santa

8 dies

Del 11 al 18 de desembre 2019

1.456€